

NAPETOST MED FRANCIJO IN ITALIJO

ZAHTEVE ITALIJANSKEGA ČASOPISJA NADVSE DRŽNE

Radi balkanske politike so postali odnosi med Italijo in Francijo zelo napeti. — Mussolini je pričel s posebnimi pritožbami, o katerih je Bismarck rekel, da nimajo nobene vrednosti pri vzdržanju miru.

NICA, Francija, 12. aprila. — Eno glavnih vprašanj svetovne politike je danes vprašanje italijanske francoskih odnosov. Ti odnosi so napeti. Bili so napeti ves čas izza mirovne konference. Čeprav je resnica, da so difference med tema dvema narodoma v glavnem posledica nezvestne navade medsebojnega nespoznanja, katerega ne bo odpravil čas, je tudi resnica, da igrajo materialni interesi veliko vlogo in da morejo le skupni interesi zvezati Pariz in Rim v trajno prijateljstvo.

Italija je izjavljala potom fašistovskega časopisja v zadnjem času Franciji:

— Če si želite našega najbolj zaželjivega prijateljstva in dobre volje, morate priznati, da držimo centralna pozicijo v Sredozemskem morju. Pustiti nam morate, da se soudeležimo uprave Tangerja ter dovoliti, da ohranijo Italijani v Tunisu svoje italijansko državljanstvo, tudi če so bili rojeni tam. Modificirati morate svoje afriške meje, da nam nudite gotove prednosti. Pomagati nam morate, da dovedemo druge sile do tega, da priznajo, da so italijanski balkanski in jadranski interesi prevladujoči.

— Pomagati nam morate, da najdemo prostor za naše preobilno prebivalstvo. Podpirati nas morate, kadar zahtevamo mandat na bodočih sestankih Lige narodov. Biti morate bolj strogi z italijanskimi proti-fašisti, ki žive v Franciji ter zagotoviti narodnost vseh Italijanov v Franciji. Mi ne odobravamo vaših novih postav, ki olajšujejo sprejem francoskega državljanstva.

Nikak dogovor ni mogoč med obema deželama, — pravi fašistovski časopisje, — razven do časa, ko bi bila Italija zadovoljna, da si je pridobila polno moralno in materialno priznanje, da je velika sila. V povratek ponuja svojo dobro voljo ter prijateljstvo. Francija pa vprašuje povsem naravno, če ni ta cena mogoče previsoka.

Francija ne zaupa politiki na Balkanu. Jugoslavija ji zaupa vedno manj in manj ter postaja nemirna, ko prihaja izolacija bližje in bližje vsaki čas, ko podpiše Mussolini kako novo "prijateljsko pogodbo" s kakim balkanskim sosedom. Jugoslavija se približuje vedno bolj in bolj Turčiji na iztoku in Franciji na zapadu. Franciji pa ni žal podpirati te rastoče in močne balkanske države.

KITAJCI OBSTRELJEVALI ANGLEŽE

Kitajci s o obstreljevali angleške ladje ter vpriporili poskus, da prodro na krov parnikov.

HANKOV, Kitajska, 12. aprila. Dve angleški ladji so sporočili večer, da so vojaki ob reki streljali nanje ter vpriporili poskus, da pridejo na krov. Obe ladji sta se odpoljali večer, zjutraj proti Čangsa, a se vrnili par ur pozneje zopet samkaj.

TIENSIN, Kitajska, 12. aprila. Na zborovanju inozemskih trgovcev vseh narodnosti, katero je sklicala splošna trgovska zbornica, so protestirali proti "nepostavnim" davkom ter naprosili tuje oblasti, naj zahtevajo odpravljanje davkov, ki vprošajo trgovino in pristanišče Tiensina.

Predsednik trgovske zbornice Peters je izjavil, da so čezmerno obdačene surovine, najbolj kozja in ovčja volna.

Šestnajst ubitih pri železniški koliziji v Parizu.

PARIZ, Francija, 12. aprila. — Pri koliziji, s potniki natlačene vlaka s praznim vlakom v bližini severnega kolodvora je bilo ubitih šestnajst ljudi; trideset jih je bilo ranjenih. Vsi ponesrečeni so bili Francozi. Več ranjenih bo najbrž umrlo. Požarna bramba in pomožna moč je čete v čolnih poskus, da pridejo na krov, a ta njih uskana je bila preprečena.

GERARDOV PROTEST

Prejšnji ameriški poslanik v Nemčiji je protestiral proti filmu "Dawn", ki kaže usmrčenje Edith Cavell.

James W. Gerard, prejšnji ameriški poslanik v Nemčiji, se je uprl razkazovanju angleškega vojnopropropagandnega filma "Dawn" v Združenih državah. Rekel je:

— Gotovo je vse preje kot modro predstaviti po končani vojni film, ki predstavlja prizore, ki razburjajo druge narode. To velja prav posebno pri tem filmu, ki niti ni zgodovinska predstavitev in v katerem se polaga glavno težko na neprijetne dogodke. Zelo sem presenečen, da so državni cenzorji dovolili ta film. Filmske slike so danes najbolj mogočno propagandno sredstvo. Kjer vidijo stotine naše igre ter čitajo tisoči naše knjige, tam vidijo milijoni naše filmske slike. Če dovoli cenzura filme, ki na kakršenkoli način vplivajo na mednarodne in politične odnose, bi morala po mojem mnenju poseči vmes sodišča.

WASHINGTON, D. C., 12. apr. Večera zvečer je bila v nemškem poslanstvu označena kot neutemeljena vest, da namerava nemško poslanstvo, vložiti protest pri državnem departmentu proti vpriporitvi angleškega vojnega filma "Dawn".

Mr. Rudolf Leitner, prvi tajnik poslanstva, je izjavil, da ni bil dvignjen nikak protest pri državnem departmentu proti filmu.

Črni morilec obsojen na smrt.

Radi umora učiteljice Helen Kimball je bil večer obsojen na smrt v električnem stolu črni janitor Martin Luther Miller. Usmrčenje bo izvršeno v točno 21. maja. Porota je potrebovala le 42 minut, da se je zedinila glede pravoreka radi umora po prvem redu.

Četaši zcpet delavni.

DUNAJ, Avstrija, 12. aprila. — Iz različnih delov Bolgarske in Jugoslavije sporočajo o delavnosti četašev, ki vzbujajo vznemirjenje med prebivalstvom. Na bolgarski meji v Carevem Selu organizirani Pustev velike bataljone četašev.

Nemške parobrodne črte hočejo izključiti konkurenco.

HAMBURG, Nemčija, 12. apr. Med Severnemskim Lloydom in Hamburg-Amerika črto so se pričela večer pogajanja zas klenitev dogovora, ki bi napravil konec "nedobičkanosni konkurenci".

Francija aretirala avstrijske komuniste.

PARIZ, Francija, 12. aprila. — Tukajšnja policija je aretirala avstrijskega komunisto Richarda Schullera pod obtožbo, da je hotel razširjati komunistične nauke med francoskimi vojniki. Schuller, zastopnik komunistične mladine, je bil aretiran ob zaključku komunističnega kampanjskega zborovanja, potem ko so se navzoči komunisti upirali njegovi aretaciji. Obveščen je bil avstrijski konzulat. Izdano bo takoj izgonilno povelje proti Schullerju.

NEMŠKI AEROPLAN NA POTI PROTI ZDRUŽENIM DRŽAVAM

Nemški aeroplan "Bremen" je odletel z Irske preko Atlantika. — Trije avijatiki odpotovali ob jutranji zori. — Idealno vreme na polovici pota.

BALDONNEL Aerodrom, Irska, 12. aprila. — Nemški aeroplan Bremen je odletel proti New Yorku danes zjutraj ob 5.38. Odlet je bil završen povsem gladko in aeroplan se je obrnil proti Galway.

Na krovu aeroplana so kapitan Hermann Koehl, nemški pilot; polkovnik James Fitzmaurice, poveljnik zračne sile proste irske države in baron von Huehnfeld, finančni podpornik celega poleta.

Aeroplan so privedli iz hangarja na vozno pot ob polstirih zjutraj. Vojaki so zadrževali veliko ljudsko množico.

Ko je napočila jutraja zora, so bili baron Huehnfeld, kapitan Koehl in polkovnik Fitzmaurice pri zajtrku v častniški sobi s številnimi letalci zbora proste irske države.

Vreme ob onem času je bilo skrajno ugodno za polet.

Soglasno z načrti letalec naj bi letel monoplan Bremen zapadno iz Dublina preko Kildare, Kings in Galway okrajev, preko Galway zaliva in Atlantika. 1800 milj vode leži med točko in prvo kopnino Nove Fundlandije in nadaljnjih tisoč milj naprej se nahaja njih cilj, New York.

Sklep, da odlete ob jutranji zori, so napravili kapitan Koehl, polkovnik Fitzmaurice in baron Huehnfeld ob devetih večer zvečer, po dnevu izpremenljivega vremena.

Fitzmaurice je prihitel iz sobe, v kateri so se posvetovali tovariši ter vzkliknil:

— Boljšega vremena kot je to, si ne moremo misliti.

Bil je dramatičen trenutek. Poročilo, na katero so temeljili trije avijatiki svoj sklep, da tvegajo svoje življenje s poletom preko oceana, je prišlo iz angleškega zračnega ministrstva. V njem se glasilo, da vladajo skoro idealne letalne razmere in da bodo najbrž prevladovali do sredine Atlantika.

Preko te točke pa se ni pričakovalo tako dobrega vremena. Nadalje proti jugu so vetrovi baje močnejši in vreme nekoliko slabše.

Na aeroplanu je napisana beseda Junkers v osemnajstih črkah in Bremen s velikimi črkami na obeh straneh centralnega dela aeroplana. Vse črke so napravljene s črno barvo.

Aeroplan je vsekovski ter na večeršnjem otvorjenju letne se zgrajen iz duralumina.

THOMPSONOV PORAZ JE VSE RAZVESELIL

Mesto Chicago je vse iz sebe nad porazom Thompsonove skupine. Mesto se je oddahnilo, ko sta bila Crowe in Small poražena.

CHICAGO, ILL., 12. aprila. — V Chicago vladalo veliko veselje.

— To opravičuje Chicago, — pravijo meščani. — Razmere so mogoče slabe, a Chicago je zdrav v svojem sreću.

Župan Thompson je poražen in državni pravdnik Crowe celo še bolj.

Governor Len Small je absolutno propadel. Plaz, katerega so povzročili, prebrani volilec, je presenetil celo največje sanguinike.

Crowe-Thompson-Small stroj, katerega so smatrali nepremagljivim, je bil napaden in poražen.

Župan Thompson je rekel pred volitvami, da bo resigniral, če bo poražen, a večer je izjavil, da je prišla mogočna okrajna organizacija v roke sovražnikov Thompsona ter je oropan stari režim državne patronaže, temveč je tudi vrnjeno vodstvo republikanstva prejšnjemu guberniju, Frank O Lowdenu ter mu je zagotovljena večina državne delegacije na republikanski narodni konvenciji.

Sovjetski proračun.

MOSKVA, Rusija, 12. aprila. — Letošnji sovjetski državni proračun kaže večji prirastek kot oni preteklega leta. To je izjavil tajnik centralnega izvršnega odbora na večeršnjem otvorjenju letne sejemiteja.

TIRPITZ O RAZOROŽENJU

Moralčno razoroženje je potreba dneva, — je rekel prejšnji nemški admiral von Tirpitz. — On dvomi o odkritosrčnosti mornariških premirij, ker niso prepovedane blokade.

Ideja zavarovanja svetovnega miru potom splošnega razoroženja, — kot izražena v mirovni pogodbi, — je bila ena-maloštevilnih dobrih idej, ki so bile proklamirane v Versaillesu. Kot je že dovolj znano, ugotavlja mirovna pogodba, da naj bo nemško razoroženje le pričetek splošnega razoroženja. Brez dvoma je splošno razoroženje tako izvedljivo kot zaželjivo.

Kljub temu pa ni vprašanje splošnega razoroženja le tehnično, temveč v glavnem psihološko vprašanje. Izkušnje Nemčije so pokazale eno stvar in ta je, da pomenja delno razoroženje skrajno, ne pa povečanje varnosti. Nemčija je dokazala svojo dobro voljo ter je izvedla svoje lastno razoroženje brez ozira na potrebe narodne obrambe.

Kadar pa pustimo splošno in skupno vprašanje univerzalnega razoroženja ter se približamo osebnemu problemu mornariškega razoroženja, postane položaj povsem različen. Dejansko vprašanje se ne tiče dejanske sile mornarice, temveč pravil, ki regulirajo mornariške akcije tekom vojnega časa.

Tako dolgo kot se lahko rabi mornarice v svrhu blokade, — to je za izstradanje civilnega prebivalstva druge dežele, — dokler je lahko vsaka dežela izpostavljena taki nevarnosti, ker nima primerne mornarice, toliko časa bo večje zanimanje za regulacije, naložene od mednarodnega prava za obratovanje mornarice kot za njih dejansko silo. Za deželo, ki je popolnoma odvisna od importa živinskih potrebščin, je ta nevarnost seveda resnična, popolnoma brez ozira na dejstvo, če imajo velike mornariške sile sorazmerno velike ali majhne mornarice.

Nemške izgube dokazujejo, da je izoliranje kake dežele od vsakega stika z morjem eno najbolj krutih in brutalnih orožij vojne, kar jih pozna zgodovina. Blokadna vojna udara po otrokih in ženskah, starih in bolnih ljudeh. Izgube v življenjih, ki so bile zadane tekom vojne Nemčiji vled blokade, direktno ali indirektno, presegajo izdaleka izgube, povzročene vseh vojni operacij na kopnem.

Blokada je bolj proti otrokom, proti nerajnim in tudi proti sedanjim generacijam. Vred tega želimo poudariti, da civilno prebivalstvo Belgije, ki je bilo izpostavljeno neposredni nevarnosti izstradanja tekom vojne, rešene te nevarnosti potom mednarodne subvencije in potom privoljenja Nemčije.

Glede usode nemških otrok in žensk, ki so postale žrtev morskne blokade, pa je ostal svet popolnoma brezbrizen. Tako brezbrizen je ostal cel svet prav do konca, da se je nadaljevalo z blokado celo po premirju, brez vsakega vojaškega cilja ali namena.

EKSPLOZIJA V MILANU

Štirinajst ljudi je bilo ubitih od bombe v Milanu. Peklenski stroj je eksploziriral malo pred otvorjenjem milanskega velesejma.

MILAN, Italija, 12. aprila. — Štirinajst oseb je bilo danes zjutraj ubitih, ko je eksplozirala neka bomba par minut pred oficijelnim otvorjenjem milanskega velesejma. Nekako štirideset oseb pa je bilo poškodovanih. Bomba je bila položena na tla poleg nekega droga za razsvetljavo ter se je razpočila s strašnim trudenjem.

Po katastrofi je nadaljeval kralj Viktor Emanuel, ko je došel zjutraj semkaj, da otvori sejm, s cerimonijami. Ko je bilo končano slavlje, je obiskal kralj najbolj važne stojnice.

Policija je takoj pričela iskati atentatorje.

Velesejm se vrši vsako leto kot trgovsko podjetje.

LONDON, Anglija, 12. aprila. — Neka Reuterjeva brzojavka iz Lugana v Švici javlja, da so našli močno nabasano bombo na železniški progi, katero bi moral pasirati Mussolinijev vlak na povratku iz Milana v Rim. Aretiran je bil ba-je neki mož, ki se je skrival v bližini.

Šest let hodil po cigarete.

Due 22. junija 1922 je Stanley Lidowski odšel iz svojega stanovanja po cigarete, in ko se je preteklo sredo zopet vrnil, ga je pozdravila njegova žena s sporočilom, da je vložila proti njemu tožbo za ločitev zakona. Na predlog zagovornika Mrs. Lidowski je sodnik zavrnil prošnjo, ker sta se zakonska mežem že poravnala.

Žrtev poklica.

LONDON, Anglija, 12. aprila. — Še v preteklem letu s Carnegie brnasto svetinjo odlikovani Georges Chisholm Williams, eden pionirjev zdravljenja z Roentgenovimi žarki, je umrl večer tukaj. Podvrči se je moral štiridesetih operacijam, ki so postale potrebne vled učinkovanja žarkov pri poskusih ter je izgubil pri tem eno roko ter del druge.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do predklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba ugajala, posebno če, ako boste vpoštevali našo nesaljivo ter točno postrežbo.

Dinarji	Liro
Din. 1.000 \$ 18.40	Lir. 100 \$ 5.90
Din. 2.500 \$ 45.75	Lir. 200 \$ 11.80
Din. 5.000 \$ 91.00	Lir. 300 \$ 16.95
Din. 10.000 \$ 181.00	Lir. 500 \$ 27.75
Din. 11.110 \$ 200.00	Lir. 1000 \$ 54.50

Nakazila po brzojavnem pisnu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street,

Phone: CORTLANDT 4087

New York, N. Y.

POSEBNI PODATKI

Pristojbina za izplačilo ameriškega dolarja v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$300, po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po pismenem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, president.

Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers.
62 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For a whole year list as America \$7.00
in Canada \$8.00
For a half year \$3.50
For a quarter year \$1.50
For a month \$0.50
For a week \$0.15

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejajo bivšnje naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 62 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

POLITIČNO OZADJE POLETA

Ko pišemo ta članek, se nahajajo trije drzni letalci nad oceanom.

Podvzeli so nekaj, kar se je že mnogim izjalovilo — polet iz Evrope proti Združenim državam.

Lani sta prva poskušala Francoza Nungesser in Coli. Nobenega sledu o njima.

Sledili so jima drugi, med njimi tudi dve ženski. Vse je požrl silni ocean.

Nemci so se temeljito in vztrajno pripravljali na ta polet. Lani so se bili že enkrat dvignili, pa so se pravočasno obrnili, vedoč, da bi jim polet ne uspel.

Sedaj je pa dospelo iz Irske poročilo, da se je dvignil aeroplan "Bremen".

Aeroplan je Junkerjevega izdelka. Polet je finančiral nemški baron Huenefeld. Na aeroplanu so tri zastave.

Irske barve — zeleno-belo-zlato — predstavljajo prosto irsko državo. Kajti kot sopilot je na krovu irski polkovnik James Fitzmaurice.

Druga zastava je črno-bela-rdeča, ki predstavlja cesarsko Nemčijo preteklosti.

V tej cesarski Nemčiji vidijo Huenefeld in člani nemške narodne stranke svojo bodočnost.

Če bo zrakoplov srečno pristal, bo razvita še tretja zastava — ameriška.

Cesarska zastava pa jasneje kot vse drugo razodeva, kakšnim ciljem naj služi ta polet.

Ne trdimo preveč, če rečemo, da gre pri vsem tem za volilni manever nemških junkerjev in nemško nacionalnih monarhistov.

Hamburški list "Der Abend" je pisal dne 27. marca:

"Iz zanesljivega vira se je izvedelo, da se je pred odhodom grof Huenefeld dolgo časa posvetoval z grofom Westarpom in podkanclerjem Hergtom. Ponudila sta mu državnozborni mandat nemškonalionalne ljudske stranke, in baron Huenefeld je mandat sprejel.

Kateri ljudje so dali pobudo temu nemškemu prekopanskemu poletu, je razvidno iz dejstva, da sta bila pilot Koehl in baron Huenefeld v Londonu ter se izdajala pri tamošnjih angleških oblastih kot zastopnika Severnonemškega Lloydja. Vdostvo te družbe je še danes ravnotako vdano kajzerju kot mu je bilo pred vojno in med vojno, dasi je pri tem podjetju investiran tudi ameriški kapital.

"Če bi bili letalci izključno le športniki, ki bi skušali doseči, kar se je francoskim in angleškim letalcem izjalovilo, bi imela zadeva povsem drugačno lice. Gre za zvezo med politiko in trgovino. Nemški nacionalisti ne morejo pričakati, da bodo v velikem loku sfrčali iz vlade. Ne, tudi onstran oceana hočejo biti prvi."

To so sicer precej trpke besede, in je jasno, da jih je precejšnji meri narekovalo politično sovraštvo.

V njih je pa precej veliko zrno resnice.

Sleherni želi, da bi se polet posrečil.

Veliko več kredita bi pa imeli letalci, če bi se podali na pot v interesu znanosti in tehničnega napredka kot pa v interesu politične ideje.

Govor Forda obstajal iz 32 besed.

LONDON, Anglija, 12. aprila. Na čast Mr. in Mrs. Henry Fordu je vzpizorila tukajšnja Ameriška družba včeraj zvečer banket, katerega se je udeležilo kakih dvesto oseb. Pozvan je bil tudi Henry Ford, naj ima govor. Vsi so napele pričakovali, kaj bo rekel svetovni avtomobilski magnat, a vni so bili razočarani, kajti Ford ni imel nika-

kega govora, pač pa je rekel le naslednje priproste besede:

— Hotel sem le reči, da se čuti, da Mrs. Ford in jaz zelo počaščena, da sva navzoča pri tej priliki ter najdeva toliko odličnih zastopnikov dveh velikih narodov. Hvala Vam.

— Aktivno in "Glas Naroda" naj boji slovenski časnik v Ameriki.

ODLIKOVANI FRANCOSKI LETALCI

Ameriški poslanik v Franciji Herrick je podelil trem francoskim letalcem ameriške spominke letajne. Ti trije letalci so zasilo vzdrževali red na Le Bourget polju ter s tem omogočili Lindberghu, da je srečno pristal.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

RAZVOJ ZAVAROVANJA.

Zavarovanje (insurance) je nekakšna vrsta pisarne pogodbe med strankama. Ta pogodba se zove polica. Pogodbeniki so: zavarovalec, ki plačuje gotovo pristojbino, tako, zvano zavarovalnino ali premijo, in zavarovalec, ki jo prejema. Za to premijo se zavarovalec obvezuje, da nadoknadi zavarovancu vsako izgubo, škodo ali nezgodo, ki bi se pripetila v slučaju, navedenih v pogodbi.

Imamo dokaze, da so že starodavni trgovci v Daljnem vzhodu poznavali neko primitivno obliko zavarovanja proti gotovim vrstam izgube. Oni so prevažali svoje blago potem karavan do pristanišča ob Sredozemskem morju.

Od kod so po morju razpečavali po zapadu in praktični ali se neke vrste zavarovanje, da se zavarovalec pred izgubo, ki ga na poti. Kako je to bilo, natančno ne vemo, ali gotovo je, da je nekaka vrsta zavarovanja obstajala že pred 2500 leti. Pomorski so prevzeli ta način zavarovanja od karavan, in tako se je razvil način zavarovanja, ki je znan pod imenom general average. To pomorsko zavarovanje so trgovci otoka Rodos razvili do popolnosti, in Grki in Rimljani so ga tudi prevzeli. Ta vrsta zavarovanja se nanašala le na izgubo za časa prevoza.

Zgodovinski zapiski o kasnejšem razvoju zavarovanja popolnoma nedostajajo do 12. stoletja, iz katere dobe imamo zgodovinske prepise o zavarovalnih pogodbah italijanskih trgovcev. Še vedno edini način zavarovanja je bilo ono za škodo tekem prevoza blaga. Razni srednjeveški cehi ali obrtniške organizacije so sicer imele neki sistem vzajemne pomoči, ik pa ni bilo zavarovanje v pravem smislu besede. Ako je članu hiša zgorela in je ni mogel zopet zgraditi, so mu morali drugi sočlani pomagati. Ako pa je imel zadostna sredstva za ponovno gradnjo pa pomoči ni dobival.

Drugo zanimivo sredstvo, da se pomaga oškodovance, kateri sistem je bil jako v navadi v Evropi, je bilo takozvano cerkveno pismo ali kraljevsko pismo. Ako je človek tpeel škodo radi požara ali pogina živine ali radi kakšne velike neizgube, je moral razložiti svoje stanje pred poklicno oblastjo. Ako so tem po preiskavi našli, da je izguba zares težka in da treba pomoči, izdajali so mu tako pismo. To pismo se je potem prečitalo v cerkvah in nabiralo so se miloščine. Tudi v Združenih državah je bil ta način pomoči v rabi v ranih kolonijalnih časih.

Resnično zavarovanje proti ognju je bilo osnovano na Angliškem po velikem požaru v Londonu leta 1666. Od tega dne datira zgodovina in nadaljni razvoj zavarovanja proti ognju. Dasi je bilo zavarovanje za življenje in praksi celo stoletje poprej, vendar je prišlo do uspešne ustanovitve te oblike zavarovanja na Angliškem le leta 1760. Razvoj je bil potem

velikanski. Izum tega načina zavarovanja je bil velepomemben, kajti človek je z njim iznašel način, da obvaruje svoje premoženje pred izgubo v slučaju svoje prerane smrti. Resnična zgodovina ameriškega zavarovanja začneja z ustanovitvijo prve zavarovalne družbe proti ognju v Philadelphiji leta 1752. V isti državi so nekoliko let kasneje ustanovili prvo društvo za zavarovanje na življenje. Leta 1792 je bila tudi v Pennsylvaniji ustanovljena prva delniška zavarovalna družba proti ognju. Iz teh skromnih početkov se je z razvojem dežele razvilo današnje velikansko zavarovanje v Združenih državah. Vzememo na primer zavarovanje proti ognju. Bogastvo Združenih držav se danes uradno čeni na 320 tisoč milijonov dolarjev. Zavarovana sveta proti ognju znaša 160 tisoč milijonov. Seveda, velik del naravnega bogastva, kot rude in zemlja, ne moreje biti zavarovani proti ognju. Iz tega sledi, da se je zavarovanje v Združenih državah razvilo do stopnje, ko je vsak kos lastnine zavarovan proti ognju.

Zavarovanje se deli v petero skupin. Po redu, kakor so se razvile, zavarovanja so sledeče vrste: pomorsko, proti ognju, na življenje, proti nezgodam in jamstvo (surety). Pomorsko zavarovanje (marine insurance) je ona vrsta zavarovanja, ki se omejuje na škodo, ki nastanejo vsled vzrokov na morju, t. j. zavarovanje se izplača, ako se je blago izgubilo ali poškodilo za časa prevoza na morju. Zavarovanja proti ognju (fire insurance) pokrivajo izgube, povzročene po "sovratnem" ognju. Tako na pr. ne izplačuje se oškodovina, ako kruh zgori v peči. Ako pa ogenj v peči zažge predmete okoli peči, tedaj se govori o sovratnem ognju in zavarovane ima pravico zahtevati oškodovino. Zavarovanje na življenje (life insurance) se izdaje proti prerani smrti. V svojem začetku in skozi nekoliko desetletij to je bil edini način zavarovanja življenja. Polica se so izdajale in izplačevale le v slučaju smrti. Kasneje pa so uvedli tudi druge oblike, kakor "endowment policy", v katerem slučaj zavarovane dobi svoto, na katero je zavarovan, po preteku gotove dobe (10, 15 ali 20 let) oziroma, ako poprej umre, dobijo dediči takej vso posmrtnino. Na ta način se je zavarovanje kombiniralo s štednjo. Zavarovanje v slučaju nezgode (casualty insurance) je splošen izraz, ki vsebuje vse vrste zavarovanja, ki niso zapopadene v prejšnjih oblikah. Ta del zavarovanja vsebuje kakih trideset različnih oblik. Med glavnimi so avtomobilska zavarovanja, zavarovanja za delavsko nezgode, "liability" it. l. Tudi nekatere manjše vrste spadajo med "casualty insurance", kot zavarovanje proti vremenu, zavarovanje izloženih šip, parnih kotlov it.

Kar se tiče zavarovanja proti nezgodam delavcev, je isto zakonito uvedeno v 43 državah, nekeje je obligatorno, nekeje pa, ako stranke tako hočejo.

Ona panoga zavarovanja, ki se označuje kot jamstvo (surety), ni pravzaprav zavarovanje v pravem smislu besede, kakor nekateri trdijo. V nekem smislu imajo tudi prav, kakor je to razvidno iz sledečega slučaja. Ako mesto A sklene zgraditi podzemno železnico in odda kontrakt stranki B, zahteva to bo od kontraktirja, da položi jamčevino, izdano od zanesljive "surety" družbe in s katero se jamči, da bo stranka izpolnila svoj kontrakt. Ako B ne izvrši kontrakta, bo mestna uprava pozvala družbo, naj izplača jamčevino. Surety kompanija ne bo takoj predala jamčevine, marveč bo poskusila sama izvršiti kontrakt, kakor najboljši zna. Ali ima pravico zahtevati oškodovino, vkolikor je more dobiti od stranke B. Zavarovalna družba torej poskuša oškodovati se z lastnino zavarovane, na vsežadnje pa bo vendarle ostal del jamčevine, ki ga more iz svojega pokriti. V tem tiči zavarovanje. Prvotna naloga surety družbe ni plačati jamčevine, marveč dovrsti delo, ki ga tretji zavarovane ni mogel dovršiti po pogodbi. Glavna razlika torej med pravilnim zavarovanjem in surety je ta, da med onim, ki garantira, in osebo, ki naj se izplača jamčevine, stoji tretja oseba, ki se je obvezala na izvršitev gotovega dela proti jamčevini.

Teorija verjetnosti. Kaka so temeljna načela zavarovanja? Zavarovanje se osnuje na teoriji verjetnosti (probabilities). Od toliko tisoč hiš je na podlagi statistike verjetno, da jih bo toliko izgorelo. Kake hiše izgorijo, to seveda ni znano; toliko hiš pa sigurno izgori, kakor to izkazuje dolgoletna praksa. Iz te povprečnosti je potem lahko izračunati, koliko odstotkov skupne škode naj vsak zavarovane plača, z drugimi besedami, koliko naj iznaša zavarovalna premija.

Zavarovalni interes. Drugo važno načelo zavarovanja je to, da zavarovane ima resnično izgubo v slučaju, da se nekaj zgodi, proti čemur se zavaruje. Ako bi ne bilo tega interesa, bi zavarovanje postalo navadna hazardna igra. Morebitna škoda mora biti taka, da se daje označiti v denarni vrednosti. Človek, ki se zavaruje proti slabemu vremenu, mora zares imeti interese na tem, da je v dotičnem času lepo vreme in da drugače trpi škodo. Tedaj se mu lahko izda polica. To načelo zavarovalnega interesa deli vsa zavarovanja od vseh vrst hazardnih iger.

Oškodovina. Načelo zavarovanja je, da se popravi kakšna škoda, ne pa da se zavarovane obožgati. Kajti, ako je preveč plačati, trpijo oni, ki z njim plačujejo premije. Oškodovane mora dobiti vso oškodovino, do katere je zavarovan.

10. april usodni dan za opatijske hotelirje.

Finančno ministstvo je lani v novembru dovolilo hotelirjem ob kvarnerski rivjeri po dolgih prošnjah dal plačajo 10. decembra 1927 in 10. februarja 1928 zapadle davčne obroke dne 10. aprila t. l. skupno z obromom, ki zapade ta dan. Reška "Vedetta" pravi da je položaj tak, da je izključeno, da bi mogli prizadeti davkoplačevalci na določeni dan odšteti zahtevane tri davčne obroke. Zimske sezone ni bilo in opatijsko propadanje gre svojo pot dalje. Storiijo se novi koraki v vrhu podaljšanja in olajšanja davčnega plačila pa bržčas brezuspešno.

Tovariš slovičega tolovaža Colla richa.

Jugovae se nahaja v Parizu. Collarich je prišel pred poroto in sedaj sedi v domstni ječ v kaznilnici San Stefano pri Napoliju. Jugovae je bil pa pobegnil v inozemstvo. Šele sedaj so ga izsledili. V Parizu sedi v ječi, v katero so ga dali dve leti zaradi nekega zločina. Ne prestane to kazni, ga pošljejo v Trst.

NOVICE IZ SLOVENJE

Nov vlom v Vevčah.

V Vevčah in okolici skoro ne mine moč brez vzloma ali tatvine. Drzni potepin Ivan Bartol, na katerega upravičeno leti sum za vsa početja in ki ma najbrž dobre pomočnike, se zna pred zasledujočimi organi spretno skrivati, ponotari pa zahaja na "delo".

Te dni je bilo vlomljeno v hišo Ane Omanove v Vevčah št. 54, po domače pri Dalmatinu. Vlomilec je odstranil železno okensko omrežje, in se skozi odprto splazil v hišo. Mož je moral biti zelo suh, ker je bila odprina prav majhna, saj ni mogel odnesti s seboj niti velike stenske ure in nekih drugih predmetov, ki jih je zbral za svoj plen. Vse to je pustil na oknu. Odnesel je nekaj drobca in kuhinjske posode.

To je bi že tretji vlom v Vevčah in okolici. Orožništvo ima nekatere sledove in je upati, da bo drzni vlomilec z zavetniki vred kmalu končal svojo vlomilsko karijero.

Smrt rojaka v Brnu.

V Brnu je te dni umrl dvorni svetnik dr. ing. Peter Kresnik, profesor za vodne gradbe na odlični nemški tehniški v starosti 78 let. Pokojnik je bil rojen v Vuzečah ob Dravi in je dovršil tehnične študije v Graču. Leta 1873 je bil asistent na graški tehniški; potem je služboval nekaj let pri generalni inspekciji državnih železnic ter se nato habilitiral na nemški tehniški v Brnu, kjer je pred leti v činu dvernega svetnika stopil v pokoj.

Krvav zločin sredi Sarajeva.

Te dni je bil izvršen pred sreškim poglavarstvom v Sarajevu krvav zločin, ki bi kmalu končal z linčanjem. Kakor vsako sredo, je tudi na ta dan prišlo na sresko poglavarstvo mnogo seljakov, da bi opravili svoje posle. Med njimi je bil tudi Edhem Grošo, ki je prišel po odlok, da so njegove prošnje povsod odbite in da mora podreti hišo, ki jo je sezidal v bližini Bembaše brez dovoljenja sreskega poglavarstva. Bil je zadnji dan termina, ki ga je dobilo poglavarstvo za odstranitev hiše. Grošo pa hiše nikakor ni hotel podreti, ker je bila zunaj kot kovača na zelo ugodnem prostoru, čeprav so mu oblasti dale v zameno veliko zemljišče in še prostor za hišo. Prišel je v Sarajevo z ženo, ki je nosila na rokah 3-letno dekle. Zgasil se je pri uradniku Pljavu in mu povedal svojo zadevo. Žena je postala groba in je nahrulila uradnika, ki je o tem obvestil sreskega uradnika, ki je o tem obvestil poglavarja. Ta je odredil, naj Grošovo ženo aretirajo. Moletem je ta seveda pobegnila in za njo so poslali slugo Milutinoviča, ki je ženo našel pred poglavarstvom in jo je zgrabil ter hotel odvesti na poglavarstvo. Tedaj je prišel iz poslopja Grošo in z velikim nožem dvakrat zabodel slugo v trebuh. Mimo so prišli neki dobrovoljci, ki so poznali Milutinoviča, ker je bil tudi dobrovoljec. Hoteli so v razburjenosti linčali napadaleca, ki so ga obkolili stražniki in ga tako obvarovali pred razjarjeno množico. Neki uradnik je seljake pomiril. Grošo so pa odvedli na policijo. Težko ranjenega Milutinoviča so odpeljali v bolnico in ga operirali. Zdravniki upajo, da bo okrevaj.

Grošo je izjavil, da je videl, kako je sluga pretepal njegovo ženo pred poglavarstvom, dete je pa ležalo na tleh. Pobral je dete, ker pa sluga žene se ni izpuštil, je položil dete zopet na tla in napadel Milutinoviča z nožem.

Taki in podobni razlogi so me napotili, da sem si izbral sv. Kristofa za svojega patrona.

Toda nekateri patroni niso, da bi jim človek kar poživljaj, pa bi bili na mestu in na razpolago. Patron Urh se še najrajši odzove. Tako mi je že vsaj zadnja marsikatera zakonska žena. Isto vedo povedati managerji raznih slovenskih klubov in ostarij v Greater New Yorku. (Tudi moj prijatelj Ivica, ki stavi to koleno, ne bo zanikal moje trditve).

Toda pustimo Urha. Slehnega no pred poglavarstvom, dete je pa ležalo na tleh. Pobral je dete, ker pa

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Teška avtomobilska nesreča.

Iz Osijeka poročajo, da se je pripetila v mestu teška avtomobilska nesreča, ki je zahtevala tudi človeško žrtv. Opažati je, da se v Osijeku zelo množe avtomobilske nesreče, ker se lastniki avtomobilov in šoferji ne zmenijo preveč za cestno-policijske predpise. V tem pogledu vlada v Osijeku pravečata anarhija. Tako je tudi drvel po osijeških ulicah avtomobil tovarnarja usnja Davida Deutscha. Avto je vodil sam tovarnar. V predmestju je avto povozil nekega delavca, čigar identitete še niso mogli dognati. Do sedaj tudi še ni ugotovljeno, kdo je zakrivil nesrečo. Razmesarjeni delavec je obležal nezavesten na ulici in ker je bil še pri življenju, so ga z rešilnim vozom odpeljali v bolnico.

Zdravniki so ugotovili, da ima teške notranje poškodbe in ni upanja, da bi okrevl. Tovarnarja Deutscha je policija takoj zadržala in ga potem izpustila.

Samomor po prekropani noči...

Položaj številnih brezposelnih je res obupen. Tak človek ne ve, ali bi ostal doma, ali bi šel od hiše, da najde kakšnega prijatelja, ki bi mu pomagal. Najtežje je gotovo oženjenim, ki so brez zaslužka in morajo skrbeti za ženo in otroke. Obup takega človeka se veča in veča ko pride domov in sede za mizo, na kateri se ne kadi polna skleda. Ko otroci gledajo prosoče v očeta, da bi jim dal kaj, s čimer bi si potolažili glad in žena prevrača vse žepa, da bi našla še kak dinar. Kaj čudā, če človek obupa v takih razmerah? Srečen si, če naletiš na tovariša, ki te pelje v gostilno, kjer se pri vinu najlažje pozabi vse gorje. Glavno da nisi doma in ne gledaš obupane žene in lačnih otrok. V takem položaju se je nahajal tudi Anton Krošelj star 34 let, po poklicu trgovski pomočnik še dolgo brez službe. Živel je v skrajno bednih razmerah in je končno obupal ter si hotel sam končati življenje. Preteklo noč je popihal po raznih zagrebških gostilnah s svojim tovaršem. Bil je vesel, da je vsaj trenutno pozabil na svoj položaj in zjutraj, ko je prišel domov, je bil precej dobre volje. Verjetno je, da ga je žena ozmehala, zaka se je napil in prišel tako pozno domov. To je Krošelj tako razkačilo, da je planil v sosednjo sobo in si v samomornem namenu smrežal z britvijo vrat. Rana ni smrtno nevarna in bo samomorilec najbrž okrevl. Rešilno društvo ga je odpeljalo v bolnico.

Krvava delavska sobota.

Kakor običajno, so delavci v Zagrebu v soboto dobili med tednom krvavo zaslužene pare. Ves teden so naporna delali od zore do mraka, zlasti so to nekvalificirani delavci, ki pridejo iz sela v mesto, misleč, da se jim bo tukaj boljše godilo. Med tednom si ne morejo privoščiti niti čaše vina, ki delavcu tako dobro ide. Le tu pa tam si lahko kupijo kake mesne odpadke v trgovinah z mesnimi izdelki. To je za njih že celi praznik. Ob sobotah, ko dobre tedenski zaslužek, krenejo navadno v kako gostilno in pijejo večinoma pokvarjena in ponarejena cenena vina, ki jih onamajo, da pozabijo na večerjo in v pijanosti pride potem do izgrediv. Imajo tudi krvave posledice. Tako se je zgodilo tudi delavcu Ignacu Puhaneu, rodem iz Pregrade. Ko je v soboto prejel plačo, je šel v gostilno, kjer je bilo že več gostov. Spčetka so se mirno in prijateljsko pogovarjali, ko jim je pa vino stopilo v glavo, so bili vedno glasnejši in končno so se sprli in stekli. Med pretepom je Puhanea neki delavec udaril s palico po obrazu in mu popolnoma razbil nos in ustnice. Ker je obležal nezavesten v gostilni, so poklicali rešilno postajo, ki ga je spravila v bolnico.

Tri pretepače je policija takoj aretirala, enemu se je pa posrečilo zbežati in ga iščejo.

ADVERTISE IN GLAS NARODA

Senzacionalna aretacija odvetnika v Vukovaru.

Že nekaj dni vzbuja v Vukovaru in okolici veliko pozornost aretacija odvetniškega koncipijenta dr. Schöna, ki je bil otožen, da je poveril 2 in pol milijona dinarjev. Proti odvetniku je vložil ovadbo seljak Andrija Nagy iz sela Krstur. Na sodišču je seljak izjavil, da mu je advokat prodal neko zemljišče za 400 tisoč dinarjev. Pozneje je seljak dognal, da ta zemljišče sploh ne obstoja. Kupno svoto je seljak takoj izročil advokatu, ki je bil v Vukovaru splošno priljubljen. Schön je bil tudi v mestnem občinskem zboru in član raznih trgovskih družb. Zadnje čase je živel zelo razkošno in je napravil mnogo denarja tudi z različnimi denarnimi špekulacijami. Izposojal si je denar za velike obresti. Do sedaj je ugotovljeno, da je osleparil svoje kliente za nad 2 in pol milijona dinarjev. Ko je nepoštenega advokata ovadil seljak Nagy, so se še drugi prijavili, ki so imeli pri advokatu denar. Advokat so takoj po aretaciji zadržali in izpovedal je, da ni sam kriv poverbe, marveč je v afero zapletena še neka druga ugledna osebnost iz Vukovara, katere ime pa policija v interesu nadaljne preiskave še ni izdala.

Teška železniška nesreča.

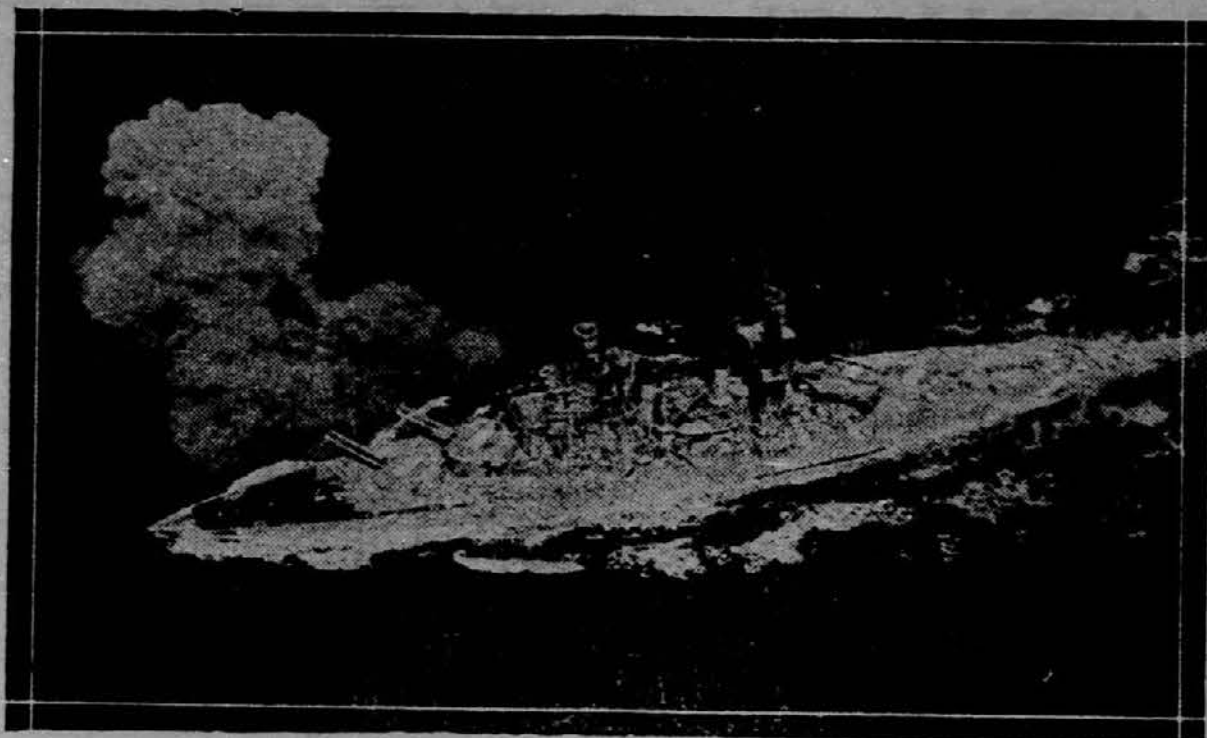
Pred kratkim se je pripetila na zagrebškem Savskem kolodvoru kraj kurilnice nesreča, ki je globoko presunila vse navzoče tem bolj, ker je ponesrečenec oženjen in oče dveh otrok. Rano zjutraj so poklicali rešilno postajo v ložnico Savskega kolodvora. Rešilni avto je prihitel, toda bilo je že prepozno, kajti ponesrečenec je medtem že izdihnil. Zato so obvestili policijo, ki je poslala na kolodvor policijsko-zdravniško komisijo. — Kraj tragično je ležalo truplo kurjača Mije Škaharja rodem iz Velikega Repana. Škahar je pospravljaj neke stvari v prednji del lokomotive. Ko je stal kraj desnega odbijača lokomotive, je pridrvela druga lokomotiva, katere pa kurjač ni opazil, ker je bil obrnjen s hrbtom proti njej. Škahar je takoj prišel med odbijače obeh lokomotiv, ki sta ga popolnoma razmesarili. Nastala je panika na kolodvoru in ponesrečenca so prihiteli na pomoč, toda izvele so ga izpod lokomotive že mrtvega. Imel je zdrobljeno hrbtenico in rebra.

Strojevodja je izjavil, da je vozil razmeroma počasi in dajal svarilne znake. Ker je bilo v kurilnici več lokomotiv, kurjač gotovo ni slisal signalov. Tudi strojevodja druge lokomotive je izjavil, da je pomaknil stroj kakor mu je bilo kazano in je nenađoma začel kričati.

Tajinstveno truplo v kleti.

Iz Sarajeva poročajo, da je že pred 23 dnevi nenađoma izginil gozdarski pripravnik Ratko Teklić, ki je bil nameščen na sarajevskem sreskem poglavarstvu. V nedeljo je imel še dežurno službo v pisarni. Okoli 2. ure je zapustil pisarno in popoldne so ga še videli v družbi nekega njegovega prijatelja. Qd tedaj je izginil in vse iskanje je bilo zaman. Policija je za njim izdala tiraleco in njegovi starši so poizvedovali povsod, toda o mladem uradniku ni bilo ne duha ne sluha. Te dni je pa šel sluga sreskega poglavarstva v klet, da bi poiskal dečka, ki je pobegnil od doma in se je baje skrival v kleti. Sluga je preiskal tso klet in prišel tudi v najtemnejši del, kjer je prižgal vžgalico in zagledal v kotu naslonjenega na zabojo nekega moškega. Porabil je motiko, misleč da je naletel na lopova, ki ga hoče napasti. Toda ko je prižgal drugo vžgalico, je v neznanec spoznal žginulega Ratka Teklića. Takoj je obvestil policijo, ki je ugotovila, da je Ratkovo truplo že nad 23 dni v kleti in je že razpadlo. Videlo se je, da se je mladi uradnik sam zastrupil, ni pa bilo mogoče dognati, s kakšnim strupom. Truplo neresrečnega mladeniča so odpeljali v bolnico, kjer bo obducirano. Zakaž si je Ratko vzel življenje, ni mogoče ugotoviti, ker ni zapustil nobenega poveljnega pisma.

AMERIŠKI MORNARIŠKI MANEVRI

Slika nam kaže pogled iz zraka na ameriško bojno ladjo "West Virginijo", koje streli so se pri zadnjih mornariških manevrih, vršečih se ob Atlantiški obali, najbolj odlikovali.

Lov za mlado pustolovko.

Iz Osijeka poročajo, da je tja dospel detektiv iz Sombora, ki zasleduje neko 13-letno učenko Radolko Basa, hčerko veleposelnika iz Sombora. Mlada učenka je prav rada obiskovala kinopredstave in tako je postala pustolovka. Vtepla si je v glavo, da mora prepotovati ves svet. Vendar se ni upala sama na potovanje. Zato je pregovorila neko součenko Blagojevo, ki je pobegnila z njo. Preteklo dni je Radolka prišla k prijateljici in prinesla seboj 21 tisoč dinarjev. Ta denar je ukradla svojemu očetu in je nato pobegnila s svojo prijateljico proti Osijeku. Detektiv mladih pustolovk ni našel v Osijeku in je odptoval v bližnjo vas Bračevca, kjer ima Radolka sorodnike. Če ju ne najde tam, bo policija organizirala obsežnejši lov za mladima pustolovkama.

Strasna smrt delavca.

Iz Subotice poročajo, da se je tam pripetila strašna nesreča v tvornici železnega pohištva. Delavec Ivan Bandin je bil zaposlen v Končno je omaro odprla in v njej so orožniki našli veliko množino manufakturnega blaga in svilenih robev. Sledilo je pa še drugo odkritje. Pred meseci je poslal trgovca v manufakturnim blagom v Palanki Miha Šumalher svojega pomočnika Jožeta Penca k ciganki Vojani, da bo poravnala neki stari dolg. Pomočnik se je napotil k ciganki, ki pa ni hotela dolga poravnati, bila je pa pripravljena za odškodnino prorokovati. Penc se je dal v svoji lahkovernosti pregovoriti in ciganka ga je prepričala, da more tako začarati, da bodo vsa dekleta v Palanki vanj zaljubljena. To pa stane veliko denarja, mu je rekla prebrisana ciganka. Pomočnik je bil takoj pripravljen plačati poljubno svoto, samo da bodo dekleta vanj zaljubljena. Ciganka mu je dala svinčeno kroglo in mu dejala, da se mora vsako dekle vanj zaljubiti, če se je dotakne s tem predmetom. Ker pomočnik ni imel denarja, da bi ciganki plačal, je kradel svojemu gospo-

darju blago in ga dajal sleparski ciganki.

Trgovce je spoznal svoje blago, ki mu ga je policija vrnila, ciganko in nepoštenega trgovskega pomočnika je pa obdržala v zaporu.

Poskus dvojnega samomora.

Te dni sta prišla v neko zagrebško prenočišče dva elegantno oblečena zakonec. Gospa je bila še posebno elegantna. Predstavila sta se kot zakonec Svraka in sta zahtevala sobo. Ko sta jo dobila, sta naročila sobarici, naj ju ne zbudi prežgodaj, ker sta potovala dva dni in se hočeta dobro odpočiti.

Zato ju ni nihče motil. Popoldne ob 2. uri se je nenađoma oglašil iz njune sobe zvonec in sobarica Banić je pohitela v sobo obeh zakoncev. Nudil se ji je strašen prizor. Zakonec sta ležala v mlaki krvi. Sobarica je zaloputnila vrata in poklicala hotelsko osobe na pomoč. Moški je ležal nezavesten, ženska je bila pa še pri zavesti in je prosila, naj ji prinese čašo vode. Sobarica je takoj obvestila policijo in rešilno društvo. Moški je imel prerezane žile na levo, ženska pa na desni roki in veliko rano na vratu. Rešilni avto je takoj odpeljal oba v bolnico, kjer sta bila operirana. Moški je izjavil, da se piše Aleksander Svraka in je strojni ključavničar po poklicu, njegova spremljevalka pa da je Lojza Takač iz Subotice. Takačeva je pa izgnala mnogo krvi in ni upanja, da bi okrevala. Oba sta živila v Subotici in imela skupno gospodinjstvo. Med njima je nastal prepir zaradi ljubosumnosti. Zato je Lojza izjavila svojemu prijatelju, da se bo nekam odpeljala in se usmrtila. Svraka je odšel za njo v Zagreb in ko si je Takačeva v prenočišče prerezala žile, si jih je prerezal še on.

Drago plačano prorokovanje.

Nedavno so neznani zlikovci vložili v trgovino Jakoba Abla in Adolfa Vogla v Bački Polanki. Orožniki so uvedli preiskavo in prišli tudi v stanovanje cigana Janka Nikolića, ki ga pa ni bilo doma. Njegova žena je sprejela orožnike zelo nezaupljivo in ko so jo pozvali, naj odpre omaro, je odgovorila, da je izgubila ključ. Končno je omaro odprla in v njej so orožniki našli veliko množino manufakturnega blaga in svilenih robev. Sledilo je pa še drugo odkritje. Pred meseci je poslal trgovca v manufakturnim blagom v Palanki Miha Šumalher svojega pomočnika Jožeta Penca k ciganki Vojani, da bo poravnala neki stari dolg. Pomočnik se je napotil k ciganki, ki pa ni hotela dolga poravnati, bila je pa pripravljena za odškodnino prorokovati. Penc se je dal v svoji lahkovernosti pregovoriti in ciganka ga je prepričala, da more tako začarati, da bodo vsa dekleta v Palanki vanj zaljubljena. To pa stane veliko denarja, mu je rekla prebrisana ciganka. Pomočnik je bil takoj pripravljen plačati poljubno svoto, samo da bodo dekleta vanj zaljubljena. Ciganka mu je dala svinčeno kroglo in mu dejala, da se mora vsako dekle vanj zaljubiti, če se je dotakne s tem predmetom. Ker pomočnik ni imel denarja, da bi ciganki plačal, je kradel svojemu gospo-

darju blago in ga dajal sleparski ciganki.

Trgovce je spoznal svoje blago, ki mu ga je policija vrnila, ciganko in nepoštenega trgovskega pomočnika je pa obdržala v zaporu.

Poskus dvojnega samomora.

Te dni sta prišla v neko zagrebško prenočišče dva elegantno oblečena zakonec. Gospa je bila še posebno elegantna. Predstavila sta se kot zakonec Svraka in sta zahtevala sobo. Ko sta jo dobila, sta naročila sobarici, naj ju ne zbudi prežgodaj, ker sta potovala dva dni in se hočeta dobro odpočiti. Zato ju ni nihče motil. Popoldne ob 2. uri se je nenađoma oglašil iz njune sobe zvonec in sobarica Banić je pohitela v sobo obeh zakoncev. Nudil se ji je strašen prizor. Zakonec sta ležala v mlaki krvi. Sobarica je zaloputnila vrata in poklicala hotelsko osobe na pomoč. Moški je ležal nezavesten, ženska je bila pa še pri zavesti in je prosila, naj ji prinese čašo vode. Sobarica je takoj obvestila policijo in rešilno društvo. Moški je imel prerezane žile na levo, ženska pa na desni roki in veliko rano na vratu. Rešilni avto je takoj odpeljal oba v bolnico, kjer sta bila operirana. Moški je izjavil, da se piše Aleksander Svraka in je strojni ključavničar po poklicu, njegova spremljevalka pa da je Lojza Takač iz Subotice. Takačeva je pa izgnala mnogo krvi in ni upanja, da bi okrevala. Oba sta živila v Subotici in imela skupno gospodinjstvo. Med njima je nastal prepir zaradi ljubosumnosti. Zato je Lojza izjavila svojemu prijatelju, da se bo nekam odpeljala in se usmrtila. Svraka je odšel za njo v Zagreb in ko si je Takačeva v prenočišče prerezala žile, si jih je prerezal še on.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. "GLAS NARODA", NAJVEČJI DRŽAVAH.

DESETA OBLETNICA RUSKE REVOLUCIJE

Ob priliki desete obletnice ruske revolucije so se vršile v Moskvi in drugih ruskih mestih velike slovesnosti. Slika nam prikazuje oddelke rdeče armade na Rdečem trgu v Moskvi.

Krajnar na poti v Ljubljano.

Zanimiv razgovor z možem, ki je 20 let preživel prostovoljno zaprt v svoji celici.

Na urgenco orožniške postaje v Planini in sreskega sanitetnega referenta dr. Papeža v Logatcu, da je nujno potrebno izolirati Krajnarja od njegove okolice, je sodišče v Logatcu te dni odredilo, da se prepelje France Krajnar v ljubljansko splošno bolnico. Ko se je pripeljal avtomobil v Laze, da odpelje Krajnarja, se je okoli Krajnarjevega doma kar trlo ljudi. Zasedena so bila celo vsa okna na podstrešjih sosednjih hiš, samo da bi Krajnarja bolje videli. "Po Krajnarja so prišli," je šlo od ust do ust. "Bog ve, kakšen je neki!"

Ko se je France Krajnar končno prikazal pri vratih v spremstvu podžupana Kermavnerja in zdravnika dr. Perparja, so ljudje strmeli vanj kakor v čudež. Ljudje so imeli le malo časa, da si ga natančno ogledajo. Prvo, kar so uganili, je bilo to, da je videti popolno normalen človek. Krajnar se je nekako nervozno ozrl na ljudi, nakar je naglo stopil v voz. Seveda se je pri tem zelo čudil avtomobilu, ki ga je šele sedaj prav spoznal. "Kako lepo je, da sem zopet na prostem, a še lepše je, da sedim v avtomobilu in da bom po dolgem času gledal te lepe naše kraje!" je rekel.

S Krajnarjem se je vse pot od Laz do Ljubljane vozil poročevalec, ki se je z njimi do dobra pomenil o stvareh, ki bodo nedvomno zanimali tudi naše javnost. Ko se mu je poročevalec predstavil in mu povedal, da so listi pisali o njem, je rekel, da je preveč časti zanj, da bi pisali o njem, češ, da je čisto preprost človek. O tem, da so pisali o njem tudi vsi srbohrvatski, nemški, francoski in italijanski listi, seve ni ničesar vedel.

Ko si je Krajnar nekoliko ogledal iz avtomobila svoj domači kraj, je začel takole odgovarjati na vprašanja:

— Zakaj ste se zaprl pred svetom?
— Hotel sem se oženiti, pa mi ni mati pustila. Pozneje, ko sem hotel iz cimra, pa nisem imel gvan-ta.
— Kako ste preživel prva leta?
— Bilo mi je silno dolgočas. Pomagal sem si s tem, da sem pisal spomine in zapisoval, kaj mislim in občutim.
— Koliko časa ste pisali spomine?
— Tri leta.
— Kje pa imate te spomine?
— Ostali so v cimru v omari.
— Ali veste, koliko časa ste bili zaprti?
— L. 1908, sem odšel v eimer, zdaj pa mislim, da je l. 1913, 14. ali 15.
— Ali vam je kdaj prišlo na misel, da ni prav, ker počenjate?
— Seveda mi je prišlo in še prav pogostokrat! Ko sem že obupal, sem se zatekel k svetnikom in našel pri njih tolažbo.

— Kaj se vam je iz mladosti najbolj vtisnilo v spomin?

— To, da so mi ukazali zapisati se v Marijino družbo, kako sem živel v kasarni kot vojak in kako sem hodil na sejm.

— Katerih vaščanov, s katerimi ste bili skupaj pri vojaki, se najbolj spominjate?

— Petroviča, Širec, Jožeta Milave.

— In katerih sošolcev?

— Boleta (ravnateljstva banke "Slavije", opomba poročevaleca).

— Kaj pa profesorjev?

— Gročmunga kateheta Gnezde, direktorja Junovića.

— Kaj pa Julke, ali se je še spominjate?

— O ja, še! Pa kaj, ko so mi prepovedali, da bi se oženil z njo!

— Ali bi hoteli videti starega Modica, ki je šel za vas snubit?

— O seveda bi ga rad, pa še zelo rad!

— Ali veste, da je hotel večkrat k vam, pa ga niso pustili?

— Lahko mogoče, toda jaz o tem nič ne vem.

Po kratkem postanku pri Krammerju v Logatcu, kjer je Krajnar takoj spoznal gospo Krammerjevo in se spominjal vseh starih znancev Logatčanov, je avto krenil dalje.

— Kam se sedaj vozimo? smo vprašali Krajnarja.

— Proti Vrhniku!

— G. Krajnar, kaj pravite, koliko je vredno vaše posestvo?

— Ja, gozlov je zelo veliko! — Takole bi rekel 50.000 goldinarjev. Rajši pa več!

— Komu mislite izročiti posestvo?

Na to vprašanje je Krajnar nekaj časa začuden gledal predse, nato pa odvrnil:

— Na posestvu vendar gospodarita mati in Urbas (Krajnarjev oče, ki je umrl po svetovni vojni.)

— Kaj pa, tegule, poznate?

— Zdaj ga že poznam, prej ga nisem. Ko sem stopil v vozo, sem ga prvič videl. Rekel mi je, da je Gabrina z Unea in da pomaga pri gospodarstvu.

— Kaj pa vi, Gabrina, ali ste Krajnarja že kdaj prej videli?

— Ne, danes prvič!

— Ali se vam zdi prijetno v avtomobilu?

— Ni mi bilo kmalu tako lepo pri sre. Ljubljana mora biti zdaj še mnogo lepša kot takrat, ko sem jo zadnjikrat videl!

— G. Krajnar, ali veste, da je bila svetovna vojna?

POUČNE KNJIGE

MOLITVENIKI

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

IGRE :
RAZNE POVESTI IN
ROMANI

MOLITVENIKI:

Duša popolna	1.00
Marija Varhinja:	
platno vezano	1.00
platno platno	1.00
celofoid vezano	1.20
usnje vezano	1.50
usnje usnje	1.70

Rajski glasovi:	
platno vezano	1.00
platno platno	1.10
usnje vezano	1.50
usnje usnje	1.70

Sirbi za dušo:	
platno vezano	1.00
usnje vezano	1.10
usnje usnje	1.50
usnje usnje	1.70

Sveta Ura (z debelimi črkami):	
platno vezano	1.00
platno platno	1.10
usnje vezano	1.50
usnje usnje	1.70

Nebesna Naš Dom:	
platno vezano	1.00
usnje vezano	1.10
usnje usnje	1.50
usnje usnje	1.70

Kviku srca mala:	
usnje vez.	1.20
usnje usnje	1.50
usnje usnje	1.70
usnje usnje	1.90

Angleški molitveniki:	
(Za mladino):	
Child's Prayerbook:	1.00
Child's Prayerbook:	1.10
Child's Prayerbook:	1.20

Key of Heaven:	
usnje vezano	1.00
usnje usnje	1.10
usnje usnje	1.20
usnje usnje	1.30

Key of Heaven:	
usnje vezano	1.00
usnje usnje	1.10
usnje usnje	1.20
usnje usnje	1.30

Key of Heaven:	
usnje vezano	1.00
usnje usnje	1.10
usnje usnje	1.20
usnje usnje	1.30

Catholic Pocket Manual:	
usnje vezano	1.00
usnje usnje	1.10
usnje usnje	1.20
usnje usnje	1.30

Ave Maria:	
usnje vezano	1.00
usnje usnje	1.10
usnje usnje	1.20
usnje usnje	1.30

POUČNE KNJIGE:

Angleško slovenska berilo	3.00
(Dr. Kern)	
Amerika in Amerikanci (Trunk)	5.00
Angleška slova in slov. angl. slovar	1.00
Angleško-slov. in slov. angl. slovar	1.00
Abecednik	1.00
Boj nalezljivim boleznim	1.00

Dva sestavljena plesa:	
četrtna in beseda spisan in	1.00
četrtna in beseda spisan in	1.00
četrtna in beseda spisan in	1.00
četrtna in beseda spisan in	1.00

Cerklinska jezera:	1.40
Domski življenjski dnevniki	1.20
Domski zdravnik po Knajpu	1.20
trdo vezano	1.60
broširano	1.20

Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00

Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00

Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00

Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00

Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00

Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00

Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00

Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00

Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00

Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00

Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00

Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00

Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00

Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00

Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00

Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domski vrt, trdo vez.	1.00

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Amerika, povest dobro, čema	1.00
Agitator (Kersnik) broš.	1.00
Andrej Hofer	1.00
Benčska vedčevalka	1.00
Belgrajski bliser	1.00
Bel mecen	1.00
Bele noči (Dostojevski) trdo vez.	1.00
Bele noči, mali junak	1.00
Balkansko-Turška vojna	1.00
Balkanska vojna, s slikami	1.00
Berač s stopnje pri sv. Roku	1.00
Boy, roman	1.00
Burska vojna	1.00
Billie (Marija Kmetova)	1.00
Bestin dnevnik	1.00
Boj na kmetih	1.00
Boj in smaga, povest	1.00
Cvetke	1.00
Cvetina Borogradska	1.00
Čarovnica	1.00
Četelce, t. v.	1.00
Četelce, 4 zv. skupaj	1.00
Četelce iz življenja na kmetih	1.00
Drobič, slabi car in razne povesti	1.00
spisal MILČINSKI	1.00

Darovana, zgodovinska povest	1.00
Dalmatinske povesti	1.00
Dolga roka	1.00
Dobra hiša Eustahija	1.00
Detelja	1.00
Doli z orožjem	1.00
Dva sliki — Njiva, Starka	1.00
(Meško)	1.00
Devica Orleanska	1.00
Dvojni boj	1.00
Dedek je pravil; Marinka in Kmet	1.00
Elizabeta	1.00
Fabjola ali cerkev v Katakombah	1.00
Fr. Baron Trenk	1.00
Filozofska zgodba	1.00
Fra Divo	1.00
Gadje gnezdo	1.00
Gozdovnik (2 zvezka)	1.00
Godčevski katekizem	1.00
Grednik Lenard	1.00
Gruda umira, trdo vez.	1.00
Grška Mitologija	1.00
Hektorjev meč	1.00
Hudi časi, Blage duše, veseloigra	1.00
Hedvika	1.00
Helena (Kmetova)	1.00
Humoreske, Groteske in Satire	1.00
vezano	1.00
broširano	1.00
Izlet gospoda Brodčika	1.00
Iz tajnosti prirode	1.00
Iz modernega sveta, trdo vez.	1.00
Igrače, trdo vez.	1.00
broširano	1.00
Igralec	1.00
Jagnje	1.00
Jerna Zmagovet, Med plavovi	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00

Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00
broš.	1.00
Jutri (Strug) trd. v.	1.00

KRATKA DNEVNA ZGODBA

TH. GROSCLAUDE:

STANOVANJSKA BEDA

Druga popoldanska ura. Gospod Bonteint je v svojem uradu zadremal. S havansko smotko med ustnicami in s prekrizanimi rokama na telovniku se prijazno smehljiva v snu. Z obraza mu odseva zadovoljnost.

Drrrr... Telefon!

Gospod Bonteint se je prebudil. Zdehajoč je segel po slušalu.

— Halo! Tu gospodična Aulclair. Kaj je novega zame? Ali imate končno kakšno stanovanje?

Seveda. Krasno stanovanje. Rue Chardon-Lagauche v Auteuilu, pet minut od Bois. Z vsem komfortom...

— Koliko sob?

— Pet. Saj ste tako želeli, kaj ne?

— Da, in cena?

— Osem tisoč, brez postranskih stroškov.

...Nič odgovora. Prasketanje... Šušljanje križajočih se glasov.

— Halo, halo! Gospod Bonteint? Halo! Ali govorim s 66-74?

— Prekinil so naju, govori sam zase, agent. Zdi se, da sem zvezan z drugo številko.

Spoznal je glas in zaktical:

— Ah, gospod Mignolet?

— Jaz, da. Ali je mogoče dobiti stanovanje, o katerem ste mi govorili?

— Da.

— V katerem okraju?

— Rue Chardon-Lagauche, pet minut od Bois. Moderen komfort, pet sob...

— To bi šlo! In za koliko?

— Osem tisoč štiri sto, brez postranskih stroškov.

— Osem tisoč štiri... Toda jaz ga ne morem najeti, dokler ga ne vidim. Naročite oskrbnici, da mi odpre vrata.

— Dobro.

— Tekom ene ure dobite odgovor.

Gospod Bonteint je naročil oskrbnici, prižgal znova svojo havano in dvakrat krepko potegnil. Telefon! Spoznal je glas gospodične Aulclair.

— Preje so naju prekinili! je zaklicala.

— Da, gospodična. Nekdo mi je telefoniral baš glede stanovanja.

— In? je vprašala gospodična.

— Poniža mi osem tisoč štiri sto...

— Osem tisoč šest... je ponudilo mlado dekle. Dajte mi prednost, bila sem prva.

— Bojim se, da bo moj klient ponudil še več. Stanovanje ga je očaralo.

— In koliko bo dal več? Kaj mislite?

— Gotovo bo šel do devet tisoč štiri ali celo šest...

— Dam vam deset tisoč... to bo menda zadostovalo. Pridem takoj v vaš urad, da podpisava... Deset tisoč... kaj ne... Pridem takoj!

Medtem je gospod Mignolet ogledoval stanovanje. Bilo je zares čarobno in udobno. Osem tisoč štiri, to je malenkost... Zakaj ga vendar ni takoj najel!

Hito je stisnil oskrbnici bankovce za sto frankov, da si pridobi njeno naklonjenost, ter je pomignil avtomobilu...

Še nikdar se mu ni zdel avtomobilski promet v Parizu tako gost. Pri vsakem postanku se je razjezil... Vsakih trideset sekund je pogledal na uro... Pri Trocaderu je bila ura tri in dvajset... Na Place de la Concorde tri in dvajset sedem... Cepetal je od same nepotrpežljivosti in si zvižgal roki.

Ob treh in trideset pet je dospel pred hišo gospoda Bonteinta in naravnost skočil iz avta.

Vzame stanovanje. Osem tisoč dvesto... je zaklical brez pozdrava.

— Prepozno, je odgovoril mirno agent. Pričakujem nekoga, ki bo podpisal za deset tisoč...

— Ali še ni podpisal?

— Ne še.

Pogodbo, gospod, pogodbo! Podpisem... deset tisoč dve sto... Ali ste zadovoljni?

Agent je pokimal. Gospod Mignolet je v naglici prečital pogodbo.

V tem trenutku se je začel v predsoli besedni dvoboj.

— Ponavljam, gospod Bonteint je zaposlen!

— Ne, poklical me je sem zaradi

V SVRHO UREDITVE

neke važne denarne zadeve prosimo Mrs. MARY SMITH, roj. ROJC, ki je bivala svoječasno na: 770 Willow Ave., Hoboken, N. J. čimprej mogoče v našem uradu se zgledati ali nam sporočiti sedanjosti naslov.

Sakser State Bank,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

PRODAM FARMO,
102 akra, 14 milj od Albany z živino in orodjem, 10 sob hiša, na novo krita, 3 velike barne in več drugih poslopj. plinova luč v hiši in hlevih. — Zemlja je jako rodovitna. — Prodaj za nizko ceno radi bolezni. — Pojasnila daje lastnik Anton Kompare, Coeymans Hollow, N. Y., R. F. D. 1, Box 30, ali pa oče John Jarkas, 355 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

(4x 11-14)

NAPRODAJ POSESTVO

v najlepšem kraju Dolenjske, nova hiša za gostilno in prodajalno ob križišču cest, njive, travniki, gozd in vinograd vse v ravni pri cesti. Dobi se za nizko ceno.

Joe Jankovic,
3312 E. 90. St., So. Chicago, Ill.
(6x 11, 13, 16, 18 & 20)

stanovanja na Rue Chardon-Lagauche.

— Tudi drugega klienta...

— Kaj... Kdo?

Gospodična Aulclair je planila v sobo. Gospod Mignolet je vstal z vzklikom: Marta!

— Pavel, kaj delaš tu?

— Kaj... klientinja, ki jo pričakuje gospod Bonteint?

— Ne vem... morda... gre za stanovanje na Rue Chardon-Lagauche...

— V četrtem nadstropju?

— Seveda... in?

— Najel sem ga. Tu je pogodba.

— Najel... Toda...

— Deset tisoč dve sto...

Gospod Bonteint se je moral obrniti, da je mogel skriti svoj nasmeš.

— Kakor vidite, gospod, je dejal Mignolet, gre za ženo, ki je zapeljala mojo nevesto in mene, da sva medsebojno licitirala...

— Brezvoljno nepovoljna zmotita, je odgovoril agent zelo sladko.

— Upam torej, da boste...

— Oh, je odgovoril Bonteint, podpis je podpis... Saj veste, da je pogodba veljavna...

Ko sta odhajala, je rekel gospod Mignolet melanholično svoji nevesti:

— Sedaj veš, zakaj so stanovanja tako draga!

ZAGONETKA PARIŠKEGA AVTOMOBILA

Te dni se je zglasil na policijskem ravnanstvu v Parizu neki mladenič, ki se je predstavil kot fotografski pomočnik Jean Crocales. Pripovedoval je, da je bil slučajno priča nekaterih podrobnosti, iz katerih se da sklepati, da je bila v Boulonskem gozdu umorjena neka ženska. Dotično žensko je baje zadavil v avtomobilu mlad mož, toda Crocales je bil predaleč, da bi mogel umor prepoznati. Ko je policijski komisar pozval Crocales, naj popiše morilec in soferja, je segel v žep in potegnil iz njega fotografijo, na kateri se je videlo okence avtomobila. Na sliki je bilo možko glavo in roko, ki je držala za vrat žene in jo potiskala na sedež. Komisar je spočetka mislil, da se mladenič šali, toda pozneje se je izkazalo, da je zadeva resna.

Jean Crocales se je napotil popoldne v Bois de Boulogne, kjer je hotel napraviti nekaj naravnih posnetkov. Odšel je daleč v gozd in pripravil aparat. V hipu, ko je prižgal magnezijo, se je zgodilo nekaj nepričakovanega. Mimo je pridrvel avtomobil, iz katerega so se začeli ženski kliči na pomoč. Fotograf se je ozrl in zagledal pred seboj ročno torbico, ki je bila vržena iz avtomobila. V nji je našel večjo vsoto denarja in žepni robc z monogramom L. A. in grofovsko krono. Misli je, da mu je avtomobil pokvaril posnetek, vendar je pa še isti večer ugotovil, da je slučajno ujel prizor v avtomobilu, kjer je nekdo zadavil neko žensko. Policija je takoj preiskala Boulonski gozd, kjer pa ni našla nič sumljivega. Drugi dan sta se zglasili na policiji dve novi priči, ki sta izpovedali, da sta videli avto in slišali obupne kliče na pomoč. Policija je uvedla preiskavo, da ugotovi, kdo je bil v Boulonskem gozdu umorjen in kdo je morilec.

Porto Santo je predmestje Ponta...

USODA VOJNEGA JETNIKA

Te dni se je zglasil pri italijanskem konzulatu v Moskvi mož, ki je bil na prvi pogled zelo podoben Beduinu. Izjavil je, da je italijanski državljani in da bi se rad vrnil v domovino. Na konzulatu mu spočetka niso hoteli verjeti, pozneje se je pa izkazalo, da je mož po imenu Dionigi Moduschi res Italijan, rodom z Reke. Reko je zapustil leta 1914, in je odšel z nekim madžarskim polkom v Karpate, kjer so ga Rusi ujeli in poslali na Ural. Nekaj mesecev je delal v Jekaterinburgu in sicer v času, ko so boljševiki ubili carja in njegovo rodbino. Nato so zasedli mesto rekejonažari in Moduschi se je moral boriti proti boljševikom pod vodstvom znanega poljskega pisatelja Ossendowskega, ki je bil častnik v Kolčakovih armadi.

V okolici Tomskaja se je Kolčakova armada razbežala in Moduschi je odšel peš v Semipalatinsk, kjer je ostal čez zimo. Poleti se je napotil v Turkestan. Spotoma je nadel na Kirgize, pri katerih je ostal štiri leta, ker ni mogel dobiti vodnika, ki bi mu pokazal pot čez Altaj. Moduschi je postal pastir bogatega Kirgiza in se oženil z njegovo 17letno hčerko Aliko. ki jo je kupil za dva konja in nekaj glav drobnice. Z mlado ženo je živel dve leti in Kirgizi so se mu posmehovali, češ, da ima samo eno ženo, dočim jih imajo oni po več. Podjetni Italijan pripoveduje, da skrbje Kirgizi samo za konje, dočim ravnaajo z ženskami kakor s sužnami. Toda življenja med Kirgizi se je Moduschi kmalu naveličal in zahrepenel je po domovini. Lani je zapustil prijatelja, mlado ženo, konja in črede ter se napotil v Evropo. Celo leto je hodil peš do Barnaula, kjer je zvedel, da je Reka zdaj pod Italijo. Iz Barnaula se je odpeljal v Moskvo, kjer se je zglasil na italijanskem konzulatu.

Kdo je bil Kolumb?

Kdo je prvi odkril Ameriko, ni tako neizpodbitno dokazano kakor uče konvencionalne šolske zgodovine. Poleg teh eksistira še nekakšna "tajna zgodovina" odkritja Amerike, ki je pa znana le ožjemu krogu raziskovalcev in zgodovinarjev. Ti učenjaki se že desetletja pripravljajo med seboj: — Ali je bil Kolumb Italijan ali Španec.

Kolumb sam je nekoč celo pred notarjem izpričal, da je doma iz Genove v Italiji. "....Od tam sem prišel in tam sem se rodil," je dejal. Mnogi zgodovinarji pa smatrajo, da Kolumbova trditev ni resnična in k temu navajajo celo vrsto dokazov.

Tako n. pr. se je Kolumb podzvestno izdal na zemljevidih odkritih dežel Neki kraj na vzhodu otoka Kuba je imenoval "Masi". V okolici Gallega v severovzhodni Španiji pomeni to v narečju: "In vendar je tako". Kolumb je s tem imenom najbrže hotel izraziti, da je resnica to, kar on pravi: namreč, da je odkrita dežela Indija kljub temu, da drugi ne verjamejo tega. Otok Guanahani, ki ga je prvega odkril, je imenoval San Salvador, kar pomeni Odraden ali Kristus, a je izraženo v silno šepavi španščini. San Salvador pa imenujejo v Gallegu nekakšno pasijonsko igro in nanjo je bržčas mislil Kolumb, ko je krstil odkriti otok. Iz tega sklepajo, da je bil Kolumb doma iz Gallega na Španskem. V tem okrožju je tudi mestec Porto Santo; drugo mesto s tem imenom pa je na Kubi in doganilo je, da je v Porto Santo na Španskem Kolumb našel naplavljen truplo nekega Indijanca, kar ga je šele dovelo na misel, da bi moral pluti v tisto smer, od koder je prinesla morje Indijanca in bi odkril Indijo. Na ta dogodek se je najbrže spomnil na Kubi in dal kraju tisto ime. Da je bil Kolumb res Španec, pa nesporno dokazuje neki dokument iz tiste dobe.

London ima družabni škandal, ki spominja na afero znanega ruskega emigranta Zubkova in njegove nadebudne žene princeze Viktorije. 60-letna vdova Sara Linney White se je seznanila nedavno s 23-letnim plesalcem in sportnikom Andersonom Eustachom. Bogata vdova je stanovala po smrti svojega moža, diamantnega kralja, v razkošno opremljeni palači. Mladi plesalec je bil njen stalni gost in nekega dne se je sree stare vdove vnelo zanj. V londonski družbi je bila čisto videti stara dama, polno diamantov in biserov v spremstvu 23-letnega gizdalina, o katerem se je javno govorilo, da je on pravi lastnik krasne palače na eni najpomembnejših londonskih ulic.

Nekaj časa je Eustache res igral vloga zaljubljenca, potem je pa sklenil, da je že skrajni čas, da pride do denarja. Mož je bil zadet in ker ni hotel prodati rodbinskega nakita, je prešel svojo ljubico, naj mu posodi nekaj denarja. Ginjaena vdova je pretakala krokodilove solze nad dobrim sreem svojega ljubčka in posodila mu je za prvo silo 10.000 šterlingov. Čez nekaj mesecev jo je Eustache znova "napumpal", češ, da mora rekonvirati krasen rodbinski grad, kjer bi se z ljubico stalno naselil. In naivna vdova mu je zopet posodila več tisoč šterlingov.

Podjetni mladenič je začel živeti zelo razkošno in rad je zahajal v družbo mladih lepotic. Toda kmalu je zvedela za njegove ljubavne pustolovščine zaljubljena vdova in škandal je bil tem večji, ker je imel Eustache baje z neko plesalko dva nezakonska otroka. Eustache je priznal vdovi, da mu grozi plesalka s škandalom, če je ne vzame. Pač bi pa bila pripravljena odstopiti ga zaljubljeni vdovi proti primerni odškodnini. In tako je vdova v strahu pred škandalom zopet segla v žep, da posodi svojemu protakanemu ljubčku pet tisoč šterlingov. Ker mu pa ni več zaupala, je hotela izročiti denar neposredno plesalki. Toda Eustache se je odločno uprl, češ, da tak razuzdana ženska ne sme prestopiti praga odlične dame. To je zaljubljeno Saro pomirilo.

Toda kmalu je prišel Eustache zopet po 1.000 šterlingov, češ, da jih potrebuje za vzgojo svojih nezakonskih otrok. Vdova je pa hotela otroke videti. Po dolgem obotavljanju je Eustache privedel v palačo dva otroka, ki ju je dobil na pesodo pri neki siromašni delavski rodbini. Slepajari je prišla na dan in vdova je zahtevala, naj ji ljubček vrne vseh 20 tisoč šterlingov. Slepajar je pa pobegnil iz Londona in šle čez nekaj dni so ga aretirali v nekem provincialnem mestu. Londonu se obeta senzacionalna sočna obravnava.

ROMAN BOGATE ANGLEŠKE VDOVE

London ima družabni škandal, ki spominja na afero znanega ruskega emigranta Zubkova in njegove nadebudne žene princeze Viktorije. 60-letna vdova Sara Linney White se je seznanila nedavno s 23-letnim plesalcem in sportnikom Andersonom Eustachom. Bogata vdova je stanovala po smrti svojega moža, diamantnega kralja, v razkošno opremljeni palači. Mladi plesalec je bil njen stalni gost in nekega dne se je sree stare vdove vnelo zanj. V londonski družbi je bila čisto videti stara dama, polno diamantov in biserov v spremstvu 23-letnega gizdalina, o katerem se je javno govorilo, da je on pravi lastnik krasne palače na eni najpomembnejših londonskih ulic.

Nekaj časa je Eustache res igral vloga zaljubljenca, potem je pa sklenil, da je že skrajni čas, da pride do denarja. Mož je bil zadet in ker ni hotel prodati rodbinskega nakita, je prešel svojo ljubico, naj mu posodi nekaj denarja. Ginjaena vdova je pretakala krokodilove solze nad dobrim sreem svojega ljubčka in posodila mu je za prvo silo 10.000 šterlingov. Čez nekaj mesecev jo je Eustache znova "napumpal", češ, da mora rekonvirati krasen rodbinski grad, kjer bi se z ljubico stalno naselil. In naivna vdova mu je zopet posodila več tisoč šterlingov.

Podjetni mladenič je začel živeti zelo razkošno in rad je zahajal v družbo mladih lepotic. Toda kmalu je zvedela za njegove ljubavne pustolovščine zaljubljena vdova in škandal je bil tem večji, ker je imel Eustache baje z neko plesalko dva nezakonska otroka. Eustache je priznal vdovi, da mu grozi plesalka s škandalom, če je ne vzame. Pač bi pa bila pripravljena odstopiti ga zaljubljeni vdovi proti primerni odškodnini. In tako je vdova v strahu pred škandalom zopet segla v žep, da posodi svojemu protakanemu ljubčku pet tisoč šterlingov. Ker mu pa ni več zaupala, je hotela izročiti denar neposredno plesalki. Toda Eustache se je odločno uprl, češ, da tak razuzdana ženska ne sme prestopiti praga odlične dame. To je zaljubljeno Saro pomirilo.

Toda kmalu je prišel Eustache zopet po 1.000 šterlingov, češ, da jih potrebuje za vzgojo svojih nezakonskih otrok. Vdova je pa hotela otroke videti. Po dolgem obotavljanju je Eustache privedel v palačo dva otroka, ki ju je dobil na pesodo pri neki siromašni delavski rodbini. Slepajari je prišla na dan in vdova je zahtevala, naj ji ljubček vrne vseh 20 tisoč šterlingov. Slepajar je pa pobegnil iz Londona in šle čez nekaj dni so ga aretirali v nekem provincialnem mestu. Londonu se obeta senzacionalna sočna obravnava.

ADVERTISE in GLAS NARODA

V STARI KRAJ!

V STARI KRAJ!

VELIKI POLETNI IZLET V DOMOVINO

z velikim parnikom

"Paris"

DNE 12. MAJA 1928. (1 A. M.)

Kabine prostorne in zračne. — Hrana izvrstna.

Najugodnejša prilika za vsakega, ki namerava obiskati stari kraj. Potnike bo spremljal naš uradni prav v Jugoslavijo. Nikakega presedanja na železnici. Vlak vozi iz Pariza naravnost v Ljubljano in Zagreb.

Za natančnejša pojasnila se obrnite na:

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Pratik in Koledarjev

imamo še nekaj v zalogi. Pratika Blaznikova Pratika je našim rojstane 25 centov. Koledar pa 50 kom jako priljubljena. Se v stacentov. Koledar ima letos izredno rem kraju so je bili vajeni in je zanimive vsebino: razprave, po-tudi tukaj ne morejo pogrešati. vesti, slike, šala, zanimivosti itd. Naročite takoj.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt St., New York City.

NOVE SLOVENSKE PLOŠČE COLUMBIA

NOVE PLOŠČE ZA MESEC APRIL

10 inches po 75c.

25077F Dolenjska polka Štajerski Lendler

Vojška Godba "Krug"

25078F Dunaj ostane Dunaj. Koračnica Neverna Ančka, Valček

Vojška Godba "Krug"

25079F Danici, Narodna pesem Domače pesmi, Narodne

J. Lausche in M. Udovick. Duet

25076F En let in pol Narodne pesmi. Ljubca moja — J. Lausche in M. Udovick. duet

25075F V slovo Slovenske pesmi

J. Lausche in M. Udovick. duet

25074F Školska koračnica Godba Kde je moja ljubica, Valček

Hoyer Trio

250

Druga žena.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Čakal je zaman na kako vprašanje knežje gospe, — molčala je kot v pričakovanju brez sape.

Naguil je glavo ter nadaljeval po kratkem presledku: — Bil sem v Rudisdorfu pri svoji teti Drahenberg ter si dovoljsem naznaniti vaši visokosti, da sem se tam zaročil z Julijano grofice Drahenberg.

Cela okolica je bila kot okamenela, — kajti kdo njih bi imel poguma, da prekine z enim glasom ta nenadni, strašni molk ali dvigne drzen pogled k obzoru vojvodinje, ki je kot brez sape stiskala svoji posineli ustnici!... Le njena mlada nečakinja, princesinja Helena, se je zasmejala neovirano in hudomušno.

— Kakša ideja, baron Majnan, poročiti žensko, ki se imenuje Julijana! — Julijana, Pu... Stara babica, z očali na nosu!...

On je vbral v ta veseli smeh, — kako melodično in nedolžno je to zvenelo! To je bila rešitev. Tudi vojvodinja se je nasmešila s smrtinobladni ustnici. Rekla je ženinu par besed s takim mirom in odličnimi krenjami kot more le kaka vladarka čestitati svojemu podniku.

— Moje dame, — se je obrnila nato lahko in neprisiljeno proti skupini mladih deklic, — obžalujem, da moram odložiti vaš mihi okras. Vence me preveč tišči na senetih. Moram se za trenutek odstraniti ter odložiti evetke. Na svidenje pri kosilu...

Zavrnula je spremstvo dvornih dam, ki so ji hotele pomagati ter stopila v hišo, koje vrata so se zaprla za njo.

Popolnoma blede bil njen obraz čeli čas in njene slane, lepe oči so imele pogosto oči vroči blesti, ki spominja na mrljivo kri prebivalcev z južnih dežel. Kot vedno se je naklonjeno smehljala ter pozdravljaje pomignila. Nikdo pa ni vzel, da je znotraj takoj enahnila na tla, pokrita z debelo preprogo, da se je blazno nasmenila, si strgala vence z glave ter zasidila svoje nohte v svilen oalejo stene.

Poleg tega pa je imela le kratko dobo časa, da izdrija svojo bolest in nato so se morala ta spačena usta zopet smehljati ter obiti vsem dvorjanom znanj v glavo misel, da kroži kipeča kri mirno in brezstrastno v žilah.

Medtem pa je stal baron Majnan s svojimi dečkami pri reki mirno ob bregu ter opazoval, navidezno razveseljen, vrvenje na veseljenih prostorih. Od vseh strani so mu čestitali. Prišla pa je kot ohromelost, na celo dvorno družbo in hitro se je vrtel samega. Tedaj pa je stal naenkrat ob njegovi strani Ridiger.

— Strašna osrta! Strašna osveta! — je mrmral mali — in njegov glas se je tresel od razburjenja. — Brrr, mene je strah pred teboj... Ali je bilo še kdaj videti kakega človeka, ki bi strojem živeljenemu moškemu ponos tako kruto, rafinirano in nespravljivo do-prinesel svojo žrtev kot si storil ravno ti? Ti si blazno pogumen, strašno...

— Ker sem v nepreved obližni obliki ob primernem času izjavil? — Sedaj pa nočem jaz? ... Ali mislite, da se bom dal oženiti?

Mali gibeni se je ustrašovan od strani ozri vanj. Ta tako drugače tako dovršeni Majnan je bil včasih prerobit, da ne rečem suvor. — Moja tožba pri tem je, da trpiš sam pod okrutimi pravi tvojega brezmojnega ponosa, — je rekel po kratkem odmoru, skoro ljubovalno.

— Ti mi boš priznal, da je to izključno le moja stvar.

— Moj Bog, seveda. In sedaj, — kaj naprej?

— Kaj naprej? — se je smejal Majnan. — Poroka, Ridiger.

— Zares? Ti nisi vendar nikdar občeval v tem Rudisdorfu, to vem čisto natančno. Torej naglo privlečena nevesta iz Gotskega nimanha?

— Si uganil, prijatelj.

— Im, iz zvršenege plemena je, a Rudisdorf je sedaj zapuščen — kako pa izgleda?

— Dobri Ridiger, — ona je fizična preklja, stara dvajset let, z rdečimi lasmi in povešenimi očmi, — a več ne vem sam. Njeno ogledalo bo to boljše vedelo. No, pa kaj na tem? ... Jaz ne potrebujem niti lepe, niti bogate žene, le čednostna mora biti. Ona me ne sme nadlegovati z dejanj, za katere bi moral dajati odgovor. ... Naj poznajo moje nazore o zakonu.

Oni poučno-kruti smehljaj, pod katerim je proje prebledela vojvodinja, se je zopet prikazal na njegovem obrazu, mogoče v spominu na prejšnjega.

— Kaj mi preostaja? — je rekel po kratkem molku s frivolo lahkoto. — Strie mi je pred kratkim spodil učitelja Leona, ker je potočil čital v postelji in posledno škripal s čevlji in vzgojteljen ima slebo navado, da strašno škili ter jemlje bombone z miz. V sled tega je nemogoča. Jaz pa hočem iti v kratkem v Orijent — in vsled tega potrebujem doma ženo... V šestih točnih se poročim, — ali hočeš biti moja priča?

Mali je cepal z ene noge na drugo.

— Kaj naj storim? Jaz pač moram, — je rekel končno, napol jezno in napol smehljaje. — Od onih tam, — je rekel ter pokazal na skupino šepetajočih kavalirjev, — ne bo šel nikdo. Na to se lahko zanesem.

— Ti, Gabriel, — je rekel takoj nato mali Leo ves razburjen be-to oblečenemu dečku, — nova mama, ki bo prišla, je fizična preklja, — je rekel oče, — in rdeče lase ima kot naše kuhinjske dekile... Jaz je ne morem trpeti. Jaz je nočem imeti... Udaril bom s palico po njej, če bo prišla.

3.

— Liana, pogled semkaj! Poročni dar Raoula. — Šest tisoč to-larjev vreden! — je vzkliknila grofica Drahenberg v sobo — ter pršumeja nato preko praga.

Salon, v katerega je stopila, je ležal v pritličju stranskega kri-la nosnega gradu. Cela spradnja plat je izgledala kot velikanska sčelona ploča, prekinjena sempatam.

Preko ograje terase je bilo videti široke trate, prekinjene od steze. Te krasne trate ali livade je obdajala goščava, navidezno ne-prodirna kot gozd.

Cela skupina, grad in vrt, je bilo mojstrsko delo v starofran-coskem slogu.

Sredi vrtnega salona je stala dolga brastova miza in na enem koncu mize je sedela neka dama izvanredne grdiosti. Skoro strah vznjajajoče je ninkovala velika glava s trdimi, odločno rdečimi la-mi pod dovršeno črnsko fizionomijo, pod nežno, belo, a od koz spače-no kožo. Le roki, ki sta pridno delali, sta bili blesteče krasote, kot stvarstva iz maramorja. Med prsti je vrtela neko vejico s cveti. Člo-vek bi mislil, da se širi po čeli sobi vonj, a ta vejica je bila ravno zavita v fin papir, — bila je umetna svetka.

(Dalje prihodnjik.)

Notranja napetost v Rumuniji.

Interesantno se zapleta notra-nja politična situacija v Rumuni-ji. Borba med liberalno vlado in narodno-kmečko opozicijo se po-ostrejuje vedno bolj in napetost med obema taboroma narašča ne le v državi sami, marveč tudi v mo-zemstvu.

Borba pa je zavzela že precej nenormalne oblike. Liberalna stran-ka razpolaga v parlamentu s tako močno absolutno večino, da opozi-cija ne more imeti niti najmanjših nade, da bi ji bilo kdaj mogoče normalnim parlamentarnim potom vreči sovražno vlado. Zdi se, da smrt Joana Bratianu ni niti naj-manj vplivala na kompaktnost in politično sigurnost liberalne stran-ke in videti je, da se njena taktika pod vodstvom pokojnikovega brata Vintila ni niti najmanj spremenila niti kar pa oslabil, kakor so mnogi pričakovali.

Opozicija je najprej ojačala svo-jo parlamentarno borbo zoper vla-do. Ali vlada ni niti najmanj o-mahovala, marveč o priliki inciden-tov v zbornici izključila od vrste svoj znanege erdeljskega vodjo Vaj-da-Vojevoda, ki je eden najgled-nejših faktorjev v nacionalno za-ranitični stranki. Osebito na Er-deljskem je njegovo disciplinir-a-nje vzbudilo ogromno ogorčenje, zakaj Vajda-Vojevod je eden naj-več vplivnejših politikov še iz časa borbe z Madžari. Zato so se erdelj-ski opozicijski poslanci absenti-rali od sej toliko časa, dokler je trajala izključitev voditelja.

Ko pa se je Vajda-Vojevod z Erdeljski mogel vrniti v zbornico, je parlamentarna borba dosegla še večje ostrine. Na Erdeljskem se je napetost z režimom še povečala, ker so se ostalemu netivu pridru-žili še verski momenti. Nekatero vladne odredbe so močno zadele u-nijane ali erške katolike, ki jih je med erdeljskimi Rumuni zelo ve-liko in še bolj povečala napetost; ta je še posebno narasla, ko je prišlo o priliki neke unijatske procesije do oboroženega konflik-ta z oboroženo silo.

Medtem se je konflikt povečal tudi na zaranističnem krilu opo-zicijske stranke. Ogromna ma-nifestacija v Bukarešti, na kateri je nastopilo 60.000 do 80.000 kme-tov, je vzbudila vodstvo stranke, da je zahtevalo odločno pre-gledno svetlo in ko ji je bila ta naposled, dasiravno z očividnim brskiranjem, dovoljena, je Maniu zahteval kratkoročno odstop libe-ralne vlade in svobodne nove vo-litve. Regentni svet pa je vztrajal trdno na liberalni strani in sedaj je nacionalno-kmečka stranka iz-javila, da ne bo več sodelovala v parlamentu in je korporativno za-pustila zbornico.

S tem je opozicija prenesla svo-jo borbo popolnoma med narod, da z velikimi zborovanji nadaljuje svoje protivladno propagando in da popolnega izraza svojemu sta-tišču, po katerem vladne večine sploh ne priznava, marveč apelira samo na narod. Govori in članki o-pozicijskih voditeljev postaja-jo vedno radikalnejši in že so pad-le pretnje, da vladna politika ogro-ža samo narodno, to je državno

edinstvo. Opozicija igra tedaj z najhujšimi kartami.

Inozemski bukarški dopisniki potrjujejo, da vlada v državi vpli-ko razburjenje in naglašajo, da je bila o priliki zalujega opozicio-nalnega zborovanja v prestolnici situacija tako napeta, da se je pričakoval izbruh najhujšega; že se je pretresalo vprašanje, v koliko je vojska za vlado zanesljiva...

Toda taktika vlade ne kaže, da bi bilo zares tako hudo. Prav nič ni postala omahljiva. Nasprotno pripravlja se, da sprejme boj tudi z novo taktiko radikalizirane opo-zicije in napoveduje, da bo brez-obzirno nastopila proti opozicio-nalnemu zborovanjem, kakor hitro bi hotela kršiti zakonite določbe. Vlada očita opoziciji demagogijo in se n. pr. zadnje dni sklepuje na volitve v banatskem Lugosu, kjer so se vršile lokalne volitve, v katerih je vlada dobila močno absolut-no večino in so ostali nacionalni zaranisti in Avarecovi pristaši (ljudska stranka) v še precej slab-ši manjšini nego pri zalujih par-lamentarnih volitvah. Na osnovi tega volilnega izida dokazuje, da narod nikakor ni za opozicijo, mar-več za vlado.

Opozicija bije obupen boj. Se-danja taktika postaja že riskantna in karte, ki se jih opozicija pesh-čuje, čisto ne prinesejo zmag. De-misija vlade, razpust parlamenta in nove volitve, to so zahteve, na katere, kakor je podoba, odločujo-či bukarški krogi ne mislijo pri-stati.

JUGOSLAVIA IPREDENTA

Zidarji iz Renč

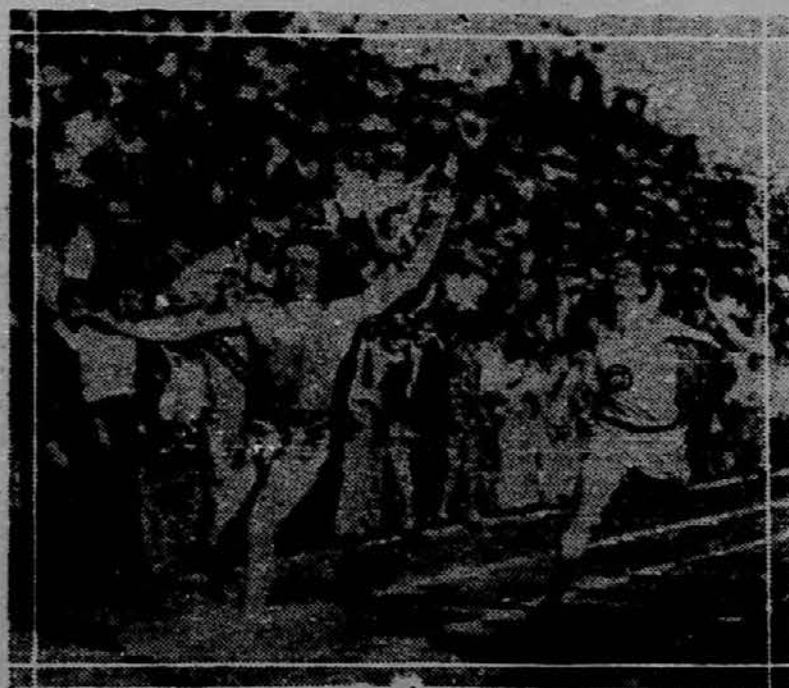
hodijsko na spomlad na delo v in-ozemstvo navadno v večjih skupi-nah. Ko je pred dnevi hotela oditi ena skupina v Švico, je došlo od tam poročilo, da mora delovalna družba že vnaprej položiti 200 švi-carskih frankov kavejce za vsakega. Družbe pa nočejo tega storiti. Zato so bile italijanske pristojne oblasti takoj naprošene, da store nemudoma potrebne korake potem svojih zastopstev v Švici, da se omogoči odhod renških zidarjev na delo. To je silno važna gospo-darska zadeva. Renški zidarji se vračajo na zimo domov z lepim za-sluzkom, ki služi v povzgljo sploš-nega gospodarstva v demaš obli-ki, za katero se oblasti vedno tako ogrevajo!

Necreča v idrijskem rudniku.

Parno dvigalo, na katerem so bili trije delavci, je treščilo na dva-najstem polju jugovzhodne jame na zapornice s tako silo, da so vsi trije delavci padli na z železnimi ploščami pokrita tla. Težko poško-dovan je Anton Vidmar, manjše poškodbe imata Ferdinand Čuk in Rafael Božič.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

140 YARDOV V 13 SEKUNDAH

je pretekel Charlie Paddock v Houston, Texas, ter s tem porazil sve-tojni rekord.

Henry L. Stimson

novi generalni guverner Filipin-skega otčaja.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, priložni in drugih stvarih. Vredne naše dolgoletne izkušnje vam mi zamoremo dati naj-boljša pojasnila in priporočila, vedno le prvotne brupornike. Tudi neobdržani zamorejo po-tovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati pro-snj svoj en mesec pred odpotova-njem in to naravnost v Washing-ton, D. C. na generalnega naselni-skega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1925 se ukomur-več ne pošlje permit po pošti, am-pak na mora iti iskat vsak pral-silec osebno, bodisi v najbližji do-selniški urad ali pa go dobi v New Yorku pred odpotovanjem, ka-tor kdo v prošnji zaprosi. Kdor po-tuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Ju-goslavije bo pripuščeno v tem leto 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti vsek stari-še in otroke od 18. do 21. leta in 16 za poljedelske delavce.

Ameriški državljani pa zamore-jo dobiti sem žene in otroke do 18 let brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prodajo v Washingtonu.

Predno podzimate kuki korak pišite nam.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street
NEW YORK

Pozor, rojaki!

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošla. Ne čakajte to-raj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov:

CALIFORNIA
Fontana, A. Hochstet.
San Francisco, Jacob Lavin.
COLORADO
Denver, J. Schutte.
Pueblo, Peter Cullig. John Germ.
Fr. Janesch, A. Raffel.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayuk.
INDIANA
Indianapolis, Louis Banich.
ILLINOIS
Aurora, J. Verbich.
Chicago, Joseph Blush. J. Revell.
Mrs. F. Laurich.
Cicero, J. Fabian.
De Pue, Andrew Spillar.
Joliet, A. Anzele, Mary Bambich.
J. Zalestel, John Kren, Joseph Hrovat.
La Salle, J. Spelich.
Mascoutah, Frank Augustin.

Letanje parnikov Shipping News

14. aprila: France, Havre Homerie, Cherbourg Fennland, Cherbourg, Hamburg Rome, Napoli, Genova Hydrant, Boulogne sur Mer, Rot-terdam Leviathan, Cherbourg 17. aprila: Columbo, Genova, Napoli 18. aprila: Aquitania, Cherbourg President Roosevelt, Cherbourg, Bremen 19. aprila: Muenchen, Cherbourg, Bremen 21. aprila: Paris, Havre Majestic, Cherbourg Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg Conte Grande, Napoli, Genova New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam 24. aprila: Reliance, Cherbourg, Hamburg 25. aprila: Berengaria, Cherbourg George Washington, Cherbourg, Bremen 26. aprila: Berlin, Cherbourg, Bremen 28. aprila: De France, Havre Olympic, Cherbourg Annie, Cherbourg, Antwerpen New York, Cherbourg, Hamburg Dulio, Napoli, Genova Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam America, Cherbourg, Bremen 2. maja: Mauretania, Cherbourg 3. maja: Dread nought, Cherbourg, Bremen Bismarck, Cherbourg, Antwerpen 4. maja: Lancaster, Havre Republic, Cherbourg, Bremen 5. maja: France, Havre (1. A. M.) Saturnia, Trieste Deutschland, Cherbourg, Hamburg Homerie, Cherbourg Minnetonka, Cherbourg Leviathan, Cherbourg Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam 9. maja: Aquitania, Cherbourg Pres. Harding, Cherbourg, Bremen Columbo, Napoli, Genova 11. maja: Caronia, Havre 12. maja: Paris, Havre (1. A. M.) Columbus, Cherbourg, Bremen Cleveland, Cherbourg, Bremen Majestic, Cherbourg Minnetonka, Boulogne sur Mer Conte Blancmann, Napoli, Genova 15. maja: Berengaria, Cherbourg Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen 17. maja: Muenchen, Cherbourg, Bremen 18. maja: Tuscunia, Havre Olympic, Cherbourg 19. maja: De France (1. A. M.) Hamburg, Cherbourg, Hamburg Pennland, Cherbourg, Antwerpen Minnetonka, Cherbourg George Washington, Cherbourg, Bremen Vendham, Boulogne sur Mer, Rotterdam Rome, Napoli, Genova 22. maja: Mauretania, Cherbourg 23. maja: Carmania, Havre 24. maja: Paris, Havre (1. A. M.) Berlin, Cherbourg, Bremen Hamburg, Cherbourg, Hamburg Majestic, Cherbourg, Antwerpen Leviathan, Cherbourg, Antwerpen Lapland, Cherbourg, Antwerpen Minnetonka, Boulogne sur Mer New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam Rome, Napoli, Genova 26. maja: President Wilson, Trieste 27. maja: Berengaria, Cherbourg 28. maja: Olympic, Cherbourg 29. maja: De France, Havre (1. A. M.) Mauretania, Cherbourg Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg Annie, Cherbourg, Antwerpen Minnetonka, Cherbourg America, Cherbourg, Bremen Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam Conte Grande, Napoli, Genova
